POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

XXXVIII. évf. 2. szám (38. Jg. Nr. 2)

Az európai magyar katolikusok lapja

2006. február

AZ IGAZSÁGBAN A BÉKE

XVI. Benedek pápa üzenete a 39. békevilágnapra

Első béke világnapra írt üzenetében a Szentatya elődei nemes tanítását folytatva kívánja ismételten leszögezni a Szentszék szilárd elhatározását, hogy továbbra is szolgálja a béke ügyét. „Maga a Benedek név, amelyet Péter székébe történt meghívásom napján választottam, jelöli meggyőződéses elkötelezettségemet a béke érdekében. Az állt szándékomban, hogy utaljak mind Szent Benedekre, Európa védőszentjére, aki az egész földrészen a megbékélés civilizációján fáradozott, mind XV. Benedek pápára, aki elítélte az első világháború esztelen vérontását, és azon munkálkodott, hogy mindenki elismerje a béke mindenek feletti létjogosultságát" - írja üzenetében a Pápa, majd a harmadik pontban rátér az idei téma elemzésére: „Az igazságban a béke" azt a meggyőződést fejezi ki, hogy az igazság elfogadása szinte törvényszerűen elvezet bennünket a béke útjára.

Az egyetemes emberi család csak akkor tud az egész földkerekségen mindenki számára egy igazán emberibb világot építeni, ha mindenki megújhodott lélekkel, az igaz békéért, a béke igazságáért fáradozik. A béke „a rend gyümölcse, melyet isteni Alapítója lehetőségként az emberi társadalomnak ajándékozott, és a mind tökéletesebb igazságosságra szomjazó embereknek kell megvalósítaniuk" (vö. GS). Amikor az emberi cselekedetek nem tartják tiszteletben a dolgok rendjét, a „párbeszéd nyelvtanát" (II. János Pál), amikor megszorításokkal korlátozzák az emberek életét, megakadályozzák annak fejlődését, amikor elviselhetetlen terheket rónak a népekre, nem beszélhetünk többé békéről, az igazság tiszteletben tartásáról.

A béke Szent Ágoston szavai szerint „tranquillitas ordinis", vagyis olyan állapot, amely lehetővé teszi az emberről szóló igazság maradéktalan kibontakozását.

Mi az, ami megakadályozhatja a béke megvalósítását? - A történelem elején elhangzott hazugság, amely a „hazugság atyjától" származik. A hazugsághoz kapcsolódik a bűn drámája, annak minden perverz következményével. Elég, ha arra gondolunk, hogy mi történt az elmúlt évszázadban, amikor aberrált ideológiai és politikai rendszerek programozott módszerekkel meghamisították az igazságot, férfiak és nők ijesztő sokaságát, egész családokat és közösségeket gyilkoltak le.

A béke valódi keresése induljon ki annak a tudatából, hogy az igazság és a hazugság problémája minden embert érint, és döntő jelentőségű földünk békés jövője szempontjából. Ismét el kell mélyíteni a közös, legvégső fokon természetfeletti elhivatottság tudatát, nem egymással szembe állítva a kultúrákat, hanem megvalósítva azok együttműködését.

A béke igazságának akkor is fel kell ragyogtatnia jótékony világosságát, amikor a háború tragikus helyzete áll elő. „Ha már szerencsétlen módon kitört a háború, ezáltal nem válik minden megengedetté a harcoló felek között" (GS). A Nemzetközi Közösség rendelkezésére áll a nemzetközi humanitárius jog, amelynek feladata, hogy a lehető legnagyobb mértékben kor-

(Folytatás a 5. oldalon)

FELVILLANT A TISZTA FÉNY

Írta: Dr. Tímár Ágnes O.Cist, ny. apátnő, Kismaros

Egyetlen lehetséges reményünk Krisztus. Amikor minden emberi reménység már esztelen és nincs sem alapja, sem oka az emberi reménységnek, akkor csillan fel az a reménység, amit Krisztus hordoz a számunkra. A XX. században, a magyar katolikus papok között a piarista Lénárd Ödön volt a leghosszabb ideig bebörtönözve. A börtönben született verseinek egyike fogalmazza meg, hogy miben áll a reménység igazi nehézsége. Ott kezdődik el a keresztény remény, ahol véget ér az emberi értelem és az emberi bizakodás.

Az Isten hűséges Szövetséget kötött egykor a választott néppel, és Fiának, Jézus Krisztusnak megtestesülésével megújította ezt a szövetséget az emberrel mindörökre. Erre a hűségre biztosabban számíthat az ember minden más, elgondolható lehetőségnél. A szövetség, amelyet Isten az emberrel kötött, mindig megújul a keresztségben az ember számára. De nem csak az ember számára újul meg, hanem még inkább benne, az emberben valósul meg és saját természetévé válik. Annyira egy lesz vele, hogy már nem különböztethető meg, hogy hol végződik a természetes ember és hol kezdődik el a Krisztusban megújult ember. A keresztény Lélekben keresztelkedett meg, és attól kezdve - akár gondol vele külön, akár nem - az élő víz forrása benne csörgedezik, úgy, ahogy azt Jézus a szamariai asszonynak ígérte: többé nem kell merítenie a kútból, mert „aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. A víz, amelyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne" (Jn 4, 14). A kőkorsók is, amelyekben a kézmosáshoz előkészített víz volt, bőségesen adták a bort a kánai násznépnek, amikor az Isten Fia - az Ő Lelke - jelen volt népe között. Ma, amikor a természetfölötti reménység alapvetően hiányzik az emberi lélekből, különösen nagyon fontos, hogy megéljük az Isten hűségének és a reménységnek ezt a csodáját, és életünkkel mutassuk meg a reményt vesztett embereknek, hogy amikor nincs már mire számítanunk, az Isten hűsége mindig velünk van. Nem arról kell álmodoznunk, hogy a napégette szamariai pusztaságban annak a kútnak a káváján ülünk Jézus mellett és a kimeríthetetlen forrásból merítjük a vizet a szomjazóknak. Nem kell az esküvői népség között lennünk, amikor az Asszony kérleli Fiát: „nincs már boruk" (Jn 2, 3), elég, ha itt és ma, bizalommal ránézünk reménységünk egyetlen forrására: Jézus Krisztusra, aki Isten biztos jelenléte közöttünk.

Bennünk van jelen, ahogy jelen van minden testvérünkben. Így akarta már akkor, amikor az első emberbe lehelte lelkét azért, hogy éljen. Ezt akarta akkor is, amikor szövetséget kötött Ábrahámmal és elvezette az ígéret földjére. Jelen volt utódaiban, jelen volt a prófétákban, amikor megparancsolta, hogy gyűjtsék egybe Isten népét és ünnepet üljenek Jeruzsálemben. A Lélek volt jelen, és ott lakozott a szövetség sátorában, ahogy bennünk is ott van a Lélek, amikor a szeretet egységében Isten dicsőítésére forr össze az Isten Népe. A legteljesebben azonban akkor van bennünk, amikor vele együtt járjuk szenvedésének keresztútját, majd ámulva nézzük feltámadásának csodáját... Így a bűn következtében magára maradt ember többé már nem magányos, többé már nem elveszett, mert belekapaszkod-

Urunk bemutatása a templomban
Philippe de Champaigne (1602-1674), Musée Royaux des Beaux-Arts, Brüsszel

hat a keresztbe, ami megváltottságának záloga, a reménység jele. A reménység adománya nagy kegyelem, és olyan érték, hogy minden más elsápad fénye mellett. Az ember elsősorban az ígéret gyermeke, az Isten embere, akit Isten Egyiptom szolgaságának földjéről kivezetett, és akivel ott volt a babiloni száműzetésben, a sivatag pusztaságában sem hagyta magára. Hányan és hányszor megélték ezt a XX. század üldözöttei. Valaki a ravensbrücki deportáltak táborába lépve írta: „mikor beléptem ebbe a táborba olyan volt, mintha Isten kívül maradt volna... cserepekre tört bennem minden, és a legteljesebb reménytelenség szakadt rám..." és idézi Dante szavait: „Aki belépsz, hagyj fel minden reménnyel!" Az Isten-tagadás a pokol. Az a világ a pokol, amelynek nincs köze az Istenhez. Az az elveszett ember, akinek nem maradt reménysége, és csak a teljes semmi veszi körül. A kísértés legvégső keserűsége, amikor már nincs emberi reménység, amiből egyetlen kiút van: a feltámadt Jézus Krisztus.

Aki lázad Isten ellen, aki megfeledkezik róla, aki gyöngeségében elesik, az még nem veszítette el Istent. A kiáltó hiány is Istenről beszél. Aki megmarad a reménységben, az Istenben marad meg.

A Lélek élete azt jelenti, hogy minden reménység ellenére remélünk. Ez a hétköznapokban is megmutatkozik, amikor szembefordulunk minden hamis reménnyel és a reménytelenség minden kísértésével. A mi reménységünknek nincs köze ahhoz, hogy kicsinyek vagyunk, vagy nagyok, gyöngék vagyunk-e, vagy erősek. Nincs jelentősége annak, hogy azok oldalán állunk-e, akik parancsolnak, vagy akik engedelmeskednek. Nem fontos, hogy éppen a kudarcokat, vagy a sikereket éljük-e meg, hogy a megpróbáltatások egymást követik-e, vagy a ritka órákat, amikor erőfeszítéseink gyümölcseit arathatjuk. Szinte mindegy, mert egyetlen reménységünk a megtestesült és feltámadt Krisztus. Ő szólít meg bennünket életünk minden lehetséges - és lehetetlen - helyzetében, Ő mutat rá reménységünk okára.

Jézus Krisztus végigjárta megváltásunk keresztútját, feltámadt és felment az Atyához. Azóta várják - azóta várjuk - újra eljövetelét, Őt, aki az Élet Igéje. Jézus Krisztus, a Teremtő és Gondviselő Atya szeretetét hozta el nekünk és közvetíti a számunkra szüntelenül. Ezt a szeretetet Jézus Krisztus soha vissza nem vonta, bármit kellett is megtapasztalnia velünk, emberekkel kapcsolatban.

A megváltó Krisztus keresztutat járt értünk. De ez a keresztút nem fejeződött be. A megváltó szenvedés az idők végezetéig tart, mert Isten bízik az ember üdvösségében, velünk van, és mert ez így van, bízhatunk mi is. Isten reménysége él az emberben. Ő nem mondta fel a bizalmat bennünk, és így mi is számíthatunk erre a bizalomra.

Isten bízik az emberi szabad döntésben. Isten bizalma az emberben, szeretetének soha vissza nem vont biztonsága, a szeretet, „amely mindent megbocsát, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel" - az évezredek nehéz tapasztalatai után is él.

A reménység keresztény útja nem a nemes pogány filozófusok ajánlott ösvénye. A látás, a megoldás-keresés egészen más. Az Evangélium arra mutat rá, hogy pontosan akkor, amikor minden lehetőség bezárul, akkor nyílik meg számunkra az igazi reménység ajtaja. A Lélek dolgozik bennünk és értünk, és azt érteti meg velünk, hogy bátran menjünk tovább ott, ahol a félelmeink megállítanának. Bátran hordozzuk szenvedéseinket, törékenységünket. Feleljünk bizalommal a hozzánk intézett szavakra, osszuk meg örömeinket, hogy a Lélek jusson szóhoz életünkben. Engesztelődjünk ki önmagunkkal, hogy békesség szülessen meg bennünk a testvérekkel, - az Istennel. Ennek a munkának lesz gyümölcse a béke. A reménység az ember szívében születik meg, a mi lelkünkben, és ehhez nem is kell más, mint hogy így keressük a reménység egyetlen igaz forrását.

Adjunk hálát a távoli, vagy közeli napokért, amikor bezárult előttünk a természetes bizakodás minden lehetősége, és amikor a szemünk előtt egy váratlan csodálatosan egyszerű pillanatban felvillant az igazi reménység tiszta fénye. Új megvilágításban álltak elénk a régi formák, színek, mozdulatok. Az állhatatos türelem megszilárdította a „repedezett nád" erejét, és kitisztította a „füstölgő mécsest" (Mt 12, 20; vö. Iz 18-21), majd életre simogatta a földre roskadt keserű embert.

Adjunk hálát keresztény közösségeinkért, ahol - amióta csak él az ember, él az Egyház - újra sarjad és növekszik a remény. Az öröm pedig a Lélek gyümölcse bennünk. Minket Jézus Krisztus vált meg igaz reménységben és ad nekünk életet ott, és akkor, amikor véget érni látszik minden, amiben addig bíztunk. □

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Atya sose volt szerelmes?

Néhány szó a papi nőtlenségről

A címkérdést, ismerősök körében, ahol a papi utánpótlás nehézségeiről és ebben az összefüggésben, a papi nőtlenségről beszélgettünk, egy hölgy szegezte nekem. A kérdés hátterében az az elképzelés húzódik meg, hogy aki egyszer szerelmes volt, az nem megy papnak. Ha tehát valaki pap lesz, az vagy nem tudja mi a szerelem, vagy egy súlyos szerelmi csalódás készteti erre a lépésre. Tekintve, hogy a probléma-komplexum mindig újra előkerül - és az utóbbi időben elég gyakran - úgy gondoltam, egyszer nem árt részletesen kitérni rá, annál is inkább, mivel egyes egyházmegyék a 2006-os esztendőt a „hivatások évé"-nek jelölték meg.

A papi nőtlenség eredete

A papi nőtlenség (cölibátus) az Újszövetség egyházának és ezen belül is a római (latin) egyháznak sajátossága. Az Ószövetség nem ismerte és a keleti szertartású keresztségben sem általános és csak a szerzetes papok vállalják. Ezért kerülnek ki a keleti szertartású egyházmegyék püspökei, akik számára a nőtlenség kötelező, rendszerint a szerzetesek közül.

A cölibátus bibliai alapjainak igazolására hivatkozni szoktak arra, hogy Jézus maga nőtlen volt (egyes újabb próbálkozások, hogy Mária Magdolnával „összeboronálják", minden tudományos alapot nélkülöznek), és nagy részben nőtlenek voltak az apostolok. Péter az egyetlen, akiről tudjuk, hogy házas volt, amennyiben Jézus meggyógyította az anyósát (Mt 8, 14), Pál viszont kifejezetten állítja magáról, hogy nem nős (1 Kor 7, 7-9). Jézus tanításában szerepel az önkéntes nőtlenség ajánlása: „Van, aki a mennyek országáért önként lemond róla" (mármint a házasságról, Mt 19, 12).

Mindez nem jelenti azt, hogy az Újszövetség, illetve az ősegyház negatív álláspontot foglalt volna el a házasság kérdésében, de magasra értékelte az önkéntes megtartóztatást (1 Kor 7, 25-40). Pál ezt így gondolja: „A nőtlennek arra van gondja, ami az Úré: hogyan járjon az Úr kedvében. A nős azonban világi dolgokkal törődik: hogyan keresse felesége kedvét és meg van osztva" (1 Kor 7, 32-33). Az egyházi közösségek vezetőivel - püspökökkel, papokkal, diakónusokkal - kapcsolatban Pál ugyan nem írja elő a nőtlenséget, de tőlük is megköveteli, hogy „egyszer nősült"-ek legyenek, vagyis második házasság még megözvegyülés esetén se jöhet szóba (1 Tim 3, 12; Tit 1, 6).

Jézus tanácsai, az apostolok álláspontja és példája nyomán alakult ki az első keresztény századok során fokozatosan az irányzat, amely egyre inkább hangsúlyozta a papi rendhez tartozók nőtlen mivoltának fontosságát. A 300-as évek elején keleten is, nyugaton is több olyan zsinati (helyi!) döntéssel találkozunk, amely ezt a kérdést meglehetősen energikusan szabályozza (Elvira, 306; Ankyra, Neokaisareia, 314). Tény azonban, hogy az elkövetkező évszázadokban a kérdés mindig újra előkerült, mindig újra szükség volt az elharapózó törvénytelenségek megrendszabályozására.

A reformáció a vitának úgy vetett véget, hogy egy huszárvágással egyszerűen tagadta a papszentelés szentségi mivoltát, és ezzel együtt megszüntette a papi nőtlenség kötelezettségét. Vele szemben a Trident-i egyetemes zsinat egyszer s mindenkorra megerősítette a Katolikus Egyház hitét a papi hivatal szentségi jellegében és - a római egyház papjai számára - előírta a nőtlenséget.

A keleti szertartású egyházak jelentős hányadában, főként a Rómával egyesült egyházakban kialakult helyzet értelmében, a nőtlenség csak a püspököt kötelezi, a papok szentelésük előtt nősülhetnek, de azután akkor sem, ha feleségük meghal (lásd Szent Pál utasítása).

Hatszor a papi nőtlenség ellen

1. A papi nőtlenség természetellenes, sőt Isten-ellenes; a természeti adottságoknak a Teremtő által akart rendjét felforgatja, bűnösnek nyilvánítja, de legalábbis leértékeli, kinyilvánítva a nőtlenség magasabbrendűségét.

2. A cölibátus révén a pap életidegenné válik: nem ismeri a házasélet szépségét, ezért nem tud igazán tanácsot adni. Nála minden csak elmélet, amit könyvből megtanult, de nem tapasztalt.

3. A társtalan élet révén lelkileg is elferdülhet, önközpontúvá, pasává válhat. Ez egy lelkipásztor számára végzetes: neki nyíltnak kell lennie, át kell vennie mások, a hívek gondját-baját.

4. A sok papi botrány azt mutatja, hogy a cölibátus gyakorlatilag megvalósíthatatlan: előbb vagy utóbb a legtöbb pap elcsúszik. Ezt vagy sikerül eltitkolnia, de akkor rossz lelkiismerettel él, vagy kitudódik, és akkor kész a botrány, ami miatt az emberek csalódnak, sőt, hitüket vesztik.

5. A cölibátust vállalók nagy része szexuálisan nem normális: vagy szexuális és akkor képes megtartani, vagy perverz (homoszexuális vagy pedofil). Hát ilyen papokra van szüksége az Egyháznak, az Isten népének?

6. A papi nőtlenség az oka a paphiánynak. A helyzet lényegesen javulhatna, ha az Egyház megengedné a nősülést. „Salus animarum suprema lex - A lelkek üdvössége a legfőbb törvény". Ha ez így van, nem kellene ennek érdekében megszüntetni egy pusztán emberi előírást? A pápa egy tollvonással eltörölheti.

Lehetne folytatni, de egyelőre kíséreljük meg ezekre a választ.

Hatszor a cölibátus mellett

1. Az ember ösztöneit értelme és akarata ellenőrzése alá tudja helyezni, és irányítani tudja egy magasabb cél érdekében: nem az ösztön ura az embernek, hanem az ember ösztöneinek. - Ez nem Isten-ellenes: Isten teremtette az embert, adott neki ösztönt, de észt és akaratot is, hogy mindhármat használja a maga és embertársai javára. A cölibátus pontosan ezt szolgálja: a pap nem szórakozásból mond le a házasságról, hanem mert embertársai javát akarja minden erejével szolgálni, és nem csak hobbiként, szabadidejében. A pap nem becsüli le a házasságot, nem tartja bűnnek a szerelmet, ellenkezőleg: éppen, mert a világ legszebb dolgának tekinti, van értéke a róla való lemondásnak.

2. Életidegenséggel valaha, régen, talán jogosan vádolták a cölibátusban élő papokat, de ma, amikor az élet forgataga már gyerekkorban rázúdul az emberre, egy ilyen vád szinte nevetséges. Egyébként az orvosnak sem kell minden betegséget saját bőrén megtapasztalnia, hogy ki tudjon gyógyítani belőle... És mindaz, amit egy pap élete során e téren megtud, sokkal több annál, mint amit valaha is megtapasztalhatna.

3. A társtalan élet, a begubózás valóban jelenthet veszélyt, de csak akkor, ha a társtalan élet célja nem az, hogy „mindenkinek mindene" tudjon lenni. Márpedig éppen ebből áll az igazi cölibátus: hagyni, hogy - mint valami óriásperecből, amit körbe adnak - mindenki letörjön egy darabot. A perecből a végén ugyan semmi se marad, de mindenki jól járt. A papi nőtlenség azt jelzi, hogy a pap mindenkié, azért hogy mindenkit Istenhez vezethessen, „érted, érte, értünk, értetek... Érted végre?"

4. Papi botrányok? Hát igen, azok sajnos vannak és nincs rajtuk mit szépíteni. Való igaz azonban az is, hogy amit a papokra ráfognak, annak a töredéke igaz és a sajtó azt is alaposan felfújja. Fiatal pap koromban engem is mindenkivel összehoztak, csak a fűvel és fával nem. Ha csak egy vád is igaz lett volna, nagyon szégyelltem volna magam. Védekezni nem lehet ellene. De akik ismertek, nem hitték el, a Jóisten meg tudta, hogy nem igaz. Ez nekem elég volt. - A Jézus által választott 12 apostol közül se volt mind szent: egyikük jó pénzért elárulta, az első pápa pedig megtagadta. És mégse lépett ki senki az Egyházból. Ha a papok mind tökéletesek lennének, talán nehezebben értenék meg a mi gyöngeségeinket. Nem kellene-e a híveknek jobban kiállniuk papjaik mellett, ahelyett hogy magukra hagyják őket, vagy pletykálnak róluk?

5. A papoknál az elhajló szexualitás aránya se nem több, se nem kevesebb, mint a többi embernél. A kirívó esetekben persze csámcsog a sajtó. Róma egyébként éppen az elmúlt hónapokban nagyon kemény szűrést rendelt el a homoszexuális hajlamúak pappá szentelésének megakadályozására.

6. A papi utánpótlás hiánya a magas gazdasági színtű országokban általános. A fejlődésben lévő országok fiatal egyházainál nem érezhető, ellenkezőleg. Számos oka van: a sokgyermekes családok megszűnése, a média - főleg a TV - által folytatott szisztematikus lélekrombolás, amely alól főként a fiatalok nem tudják kivonni magukat, a lecsökkent hitoktatás következtében előállt katasztrofális vallási tudatlanság, a szekularizált, gyakran vallásellenes társadalom környezeti hatása, a szexuálisan túlfűtött atmoszféra. Nagyon kétes, hogy mindezeket figyelembe véve a papi nőtlenség megszüntetése jelentene hosszú távon megoldást, mert a valláshoz, Egyházhoz való hozzáállás - és ez a döntő - általa nem változnék. Egyébként egyes protestáns közösségek is panaszkodnak lelkészi hivatások hiányáról, noha náluk nincs cölibátus. - Az is meggondolandó, hogy a nősülés megengedésével nem járna-e együtt egyfajta lelki nívócsökkenés, tekintve, hogy a papi hivatás így könnyen „dzsob"-bá válhat, főleg amikor nagy a munkanélküliség. Sose szabad a mennyiség érdekében feladni a minőséget. De hogy Rómában igen komolyan veszik a problémát és a hívek üdvének érvét, bizonyítják a tárgyalások meglett korú, nős férfiak, az úgynevezett „viri probati" pappá szentelésének engedélyezéséről. De le lehet szögezni: az Egyház a cölibátust sose fogja eltörölni, legfeljebb fakultatívvá teszi olyan formában, ahogy az a görög katolikusoknál általános.

*

Mindent összevéve saját élettapasztalatom alapján is a celibátus pártján állok, annak ellenére, hogy tisztában vagyok a vele járó nehézségekkel. De ha belegondolok, milyenek a munkanapjaim, akkor örülök, hogy nem vagyok nős: feleségem és gyerekeim szerencsétlenek lennének, mert nem lenne időm, hogy foglalkozzam velük, eltekintve az anyagi problémáktól: a fizetésből, amit kapok, magam még csak megélek, de egy családot eltartani aligha tudnék.

Most még befejezésül válaszolok a címben feltett kérdésre: igenis, voltam szerelmes, és ezt a Jóisten ajándékának tekintem, de azt is, hogy ennek ellenére meg tudtam maradni elhatározásom mellett, hogy pap leszek. Meg kellett küzdenem érte és Isten volt az erősebb. Sose bántam meg.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

Februárra

1.

Imádkozzunk, hogy a nemzetközi közösség mindig jobban ébredjen tudatára ama sürgető kötelességének, hogy véget vessen az emberi személyekkel való kereskedésnek!

2002. május 15-én II. János Pál pápa levelet írt a szándékban megfogalmazott kérdésről. Ez a levél talán kiindulópontja a pápai imaszándéknak; mindenképpen egyik legjobb kifejtése. „Az emberkereskedelem gyalázat az emberi méltóságra nézve és súlyos megsértése az alapvető emberi jogoknak. Már a II. vatikáni zsinat aljas tettekként határozta meg a rabszolgaságot, a prostitúciót, a nőkkel és fiatalokkal való kereskedést, vagy az olyan lealacsonyító munkakörülményeket, amelyek a dolgozókat hasznot hajtó eszközök szintjére redukálják; ezek a tettek megrontják a művelődést, és súlyosan sértik a Teremtő becsületét (GS 27). Ilyen helyzetek megszégyenítik a valamennyi kultúra és valamennyi nép számára közös alapvető értékeket, amelyek magában az emberi személy természetében gyökereznek."

„Az emberi lényekkel való kereskedés riasztó növekedése egyike azoknak a politikai, társadalmi és gazdasági problémáknak, amelyek a globalizáció folyamatával kapcsolatosak; fenyegető veszély az egyes nemzetek biztonságára nézve, és a nemzetközi igazságosság elodázhatatlan kérdését alkotja."

Növekvő nemzetközi egyetértés szól amellett, „hogy az emberkereskedelem kérdésével hatékony jogi eszközöket előmozdítva kell szembenézni, melyek arra irányulnak, hogy véget vetnek eme igazságtalan kereskedelemnek, megbüntetik azokat, akik hasznot húznak belőle, és hozzájárulnak az áldozatok rehabilitálásához".

„A nők és a gyermekek szexuális kizsákmányolása különösen visszataszító arculata ennek a kereskedelemnek; fel kell ismerni benne az ember méltóságának és jogainak benső megsértését." Akik hajlamosak a prostitúciót kereskedelemnek vagy iparnak tekinteni, nem csupán a személyekkel való kereskedést mozdítják elő, hanem a szabadságot is elszakítják az erkölcsi jogtól, „és az emberi szexualitás gazdag misztériumát egyszerű fogyasztási cikkre redukálják".

2.

Imádkozzunk, hogy a missziókban a világi hívek vegyék észre annak szükségességét is, hogy szolgálják saját országukat a politikai és társadalmi életben való nagyobb elkötelezettséggel!

„Az az öröm és remény, az a szomorúság és gond, amelyet a mi korunkban az emberek, különösen a szegények és a szenvedők éreznek, öröme és reménye, szomorúsága és gondja Krisztus tanítványainak is. Nincs olyan igazán emberi érzés, amely szívünkben visszhangra ne találna" (GS 1). Minden helyi egyház, minden missziós egyház olyan közösségi életre hivatott, amely egész különösen megvalósítja a szegények és védtelenek iránti szeretetszolgálatát.

Ez a szolgálat, a világ minden egyes népének konkrét valós helyzetére irányuló tevékenység, és ugyanakkor a szociális, politikai és gazdasági struktúrák emberséges átalakítására is irányul. Sokfelé állandóan nő a szakadék: egyfelől a világ gazdagságot teremtő lehetőségei folyton gyarapszanak kevesek busás hasznára, másfelől a többség a javakban való növekedés peremére kerül. Új közösségvállalás bátorságára van tehát szükség; túl kell jutnunk a fejlődésben való elmaradáson, amely embertelen helyzetet teremt, de ugyanúgy a túlfejlődésen is, amely az embert gazdasági egységgé fokozza le egy hatalmas fogyasztói és elnyomói hálózatban. A kereszténységnek nincs kész technikai megoldása a problémára; legalapvetőbb hozzájárulása abban áll, hogy hirdeti a Krisztusról, a társadalomról, magáról a kereszténységről, az emberi személyről szóló igazságot, és azt igyekszik alkalmazni a konkrét helyzetekre.

Törekvésünk és imánk főleg a következőkre irányul: bennünk, keresztényekben (főleg a missziós területek keresztényeiben) legyen meg a világos ismeret és a szolid meggyőződés a keresztény társadalmi, gazdasági, politikai tanításáról; ezt az eszmerendszert evangelizáló küldetésünk lényeges alkotórészének tartsuk; gondunk legyen, főleg a papképzés és általában az egész nevelés terén, a hitletéteményünk ezen szeleteinek hatékony továbbadására; végül és legfőképpen pedig a keresztény világi nők és férfiak a mai világban, a mai missziókban az Egyház szociális tanításának bölcs, leleményes, áldozatos, vonzó, hatékony munkásai legyenek.

Nagy Ferenc S. J.

A HIT ÉS SZABADSÁG VÉDELMEZŐJE

A *Resto del Carlino* olasz napilap egyik számában *Tommaso Toschi* atya megemlékezett Mindszenty József bíboros hercegprímásról. A magyar prímás nagy népszerűségnek örvendett Bolognában. 1956-ban, amikor a szovjet tankok vérbe fojtották a magyar forradalmat, a város akkori érseke, *Giacomo Lercaro* bíboros, számtalanszor kifejezte szolidaritását a szabadság vértanúival. Engesztelő szentmiséket mutatott be az áldozatokért, és gyászt rendelt el egyházmegyéjében - emlékezik vissza cikkében Tommaso Toschi atya, majd röviden felidézi Mindszenty József bíboros élettörténetét. Lerója tiszteletét a hercegprímás előtt, aki „rendíthetetlen védelmezője volt a keresztény Magyarországnak az ateista kommunizmussal szemben". A hit és a szabadság védelmezőjeként továbbra is szilárd pillért jelent az új Európa építéséhez.

Mindszenty Józseffel való személyes találkozásáról Tommaso Toschi bolognai pap a következőket mondta: „Rövid, de felejthetetlen találkozás volt. A vatikáni János-toronyban látogattuk meg őt egy csoporttal, Lercaro bíboros vezetésével. Bár személyesen nem tudtam vele beszélni, nagy hatással volt rám, hogy egy élő vértanúval állok szemben. (...) A találkozó végén Mindszenty bíboros áldását adta ránk, és ez az áldás azóta is elkísér engem, szüntelenül bízom imáiban, közbenjárásában".

Toschi atya 1948 óta él Bolognában, a „vörös városban", amelyet a nyugati világ kommunista fővárosaként tartottak számon. A bolognai főegyházmegyében 15 papot gyilkoltak le barbár módon partizánok és párttagok mindössze azért, mert magasra emelték a hit és a szabadság zászlaját, mert védelmezték a munkásokat. A főegyházmegye elevenen megőrizte ezeknek az áldozatoknak az emlékét, akiket vértanúnak tekint és néhánynak közülük folyamatban van boldoggá avatási eljárása.

VR/MK/Sz.J.

KÜLÖNÖS MAGYAR SORS

A történet Erdélyben, egészen pontosan Köröspatakon, a Kálnoky grófok ősi fészkén kezdődik még a múlt század elején. Az uradalom tulajdonosa, Kálnoky Hugó, rangjához mérten, Bécsből nősült: szőke osztrák lányt vett feleségül, aki szellemességével, életvidámságával és művészi hajlamaival lopta be magát az erdélyi főnemes szívébe. *Ingeborg* asszony titokban azt remélte, várúrnő lesz belőle, de a történelem közbeszólt, és Köröspatak, amely a Trianoni Szerződés után román fennhatóság alá került, inkább csipkerózsikálomba merült ódon kastélyra emlékeztetett, úgyhogy a mindennapi megélhetést biztosító gazdasági tevékenység a nagyúri passziónak még az emlékét is kitörölte a háziak körében. Kálnoky Hugó baromfitelepet létesített és a tojást saját autóján szállította a piacra, illetve a városi átvevőhelyre. A polgári foglalkozás ellenére sem hagyott fel a politizálással, hiszen közvetlen felmenőjét, Andrássy Gyulát követte a Monarchia külügyminiszteri posztján. Noha ő is, akárcsak világszép felesége, szívesebben élt volna Bécsben, az ősi föld nem engedte. A román hatóságok azonban úgy vélték, biztonságosabb megszabadulni Kálnoky Hugótól, és családostul távozásra kényszerítették, rásütve a kémkedés vádját. Mint királypárti főnemes, valóban járt titkos küldetésben a Brüsszel melletti *Stenokkerzeelben*, ahol az özvegy Zita királyné élt, és többször is találkozott Habsburg Ottóval. A távozás Köröspatakról szinte jobban fájt az időközben magyarul is jól beszélő osztrák feleségnek, mint színmagyar férjének. Budapesten viszont vidámabb idők köszöntöttek a családra. Ingeborg grófné ismét részese lett a szellemi pezsgésnek, a háborús idők ellenére is felfokozottan zajló kulturális életnek. Férje a *Pester Lloyd* című lapba írt német nyelvű cikkeiben élesen elítélte a szélsőjobb előretörését, így nem véletlen, hogy a németek 44 márciusi bevonulását követően a *Gestapo* az elsők között akarta letartóztatni Kálnoky Hugót. A család azonban még idejében egy rokonnál, Apor Vilmos győri püspök vidéki rezidenciáján talált menedéket. Apor Vilmos közismert volt a rászorulók gyámolításáról és bátor kiállásáról a gyengék és üldözöttek mellett, így életútja szinte egyenesen haladt a vértanúság felé. Garázdálkodó szovjet katonák gyilkolták meg, amikor a megbecstelenítéssel fenyegetett nők segítségére sietett Győrben. Ekkor azonban a Kálnoky család már az ország határain kívül volt, miután a püspök vendégszeretetének egy feljelentés véget vetett, és Kálnoky Hugót „ellenséges rádió" hallgatása miatt őrizetbe vették, és éppen várandós felesége a gyerekekkel együtt az utolsó pillanatban Bécsbe menekült. Itt sem időzhettek sokáig. A bombázások elől Szudétaföldön, egy rokon kastélyában találtak menedéket. Itt érte őket a háború vége. A kastélyt a bevonuló amerikaiak vették birtokukba, élükön *Patton* tábornokkal, aki hamarosan barátságba került az angolul is kiválóan

Boldog Apor Vilmos
Tamássy Gyula (Róma) szobterve, Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár

társalgó grófnéval. Amikor Patton tábornok parancsot kapott a Szudétaföld kiürítésére, lehetővé tette a magyar menekültcsaládnak is, hogy tartson vele Nürnbergbe. Itt megint csoda történt, ugyanis a háborús bűnösök készülőben lévő perének tanúi számára létesített szálláshoz nyelveket jól beszélő, diplomatikus képességgel rendelkező, képzett dámát kerestek, és a feladatot Ingeborg Kálnokyra bízták. Ezzel szinte egy csapásra véget ért a nélkülözés és üldöztetés, mert az amerikaiak nagyvonalúan gondoskodtak a tanúk és így a vendéglátó szerepét betöltő grófné, valamint családja ellátásáról. Az épületben - hacsak átmenetileg is - megfordult a nürbergi per csaknem valamennyi tanúja, köztük korábbi politikusok, koncentrációs táborok több túlélője, néhány kommunista ellenálló, de Hitler egykori udvari fényképésze is, akitől a legkisebb Kálnokyak sok német gyerek-dalt tanultak. A közös étkezések azonban nem egyszer parázs vitákba torkolltak és Ingeborg grófnénak minden tudományát össze kellett szednie a szemben álló felek megbékítésére, ami végül is minden alkalommal sikerült. Így csaknem magától értetődik, hogy a „házában" megfordult tanúk jórészével évtizedeken át levélkapcsolatban maradt. 47 elején sikerült a családfőnek is kiszöknie a szovjet megszállás alá került Magyarországról és ő is átmenetileg beköltözhetett a „nürnbergi per tanúinak házába". Vele együtt azonban ismét felütötte fejét a változtatás igénye, ezért a család újból vándorbotot vett a kezébe és áthajózott Amerikába. A végtelen lehetőségek földjén azonban inkább a szürke hétköznapok várták őket, és Köröspatak egykori „várúrnője" a mindennapi megélhetés gondjaival küszködve, nevelte gyermekeit, akik - miután nagykorúak lettek - szétszéledtek az Egyesült Államokban. Az unokák - talán a nagymama elbeszélései nyomán - ismét kötődnek az óhazához. Egyikük, Tibor pedig, a rendszerváltás után visszatért ősi földjére és hozzáértő aprólékos munkával szállodává alakítva, régi fényében állította helyre a köröspataki kastélyt.

Vincze András

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Izmindy Antal oratoriánus szerzetes, a *bresciai* Néri Szt. Fülöp oratoriánus szerzetesi közösség tagja. Mintegy negyven éven át Milánóban és környékén a magyar hívek lelkipásztori gondozója volt. Megbízatását *Carlo Manziana* novícius mester, a későbbi *cremai* püspök előzetes hozzájárulása után *Giovanni Battista Montini* bíborostól, az akkori milánói érsektől, a későbbi VI. Pál pápától kapta, az 1959-1960-as években, a milánói magyar közösség kérésére, P. Fábry Antal S. J. idejében.

Izmindy Antal

Egy négygyermekes, szegény földműves család negyedik gyermekeként született, ikerhúgával együtt, a Dunántúlon, 1933. július 26-án. Szülei még ebben az évben Budapestre költöztek, hogy a család megélhetését és a gyermekek iskoláztatását lehetővé tegyék. A háború után apját húszegynéhány hold földjével kuláknak nyilvánították és meghurcolták. 1940-től 1956-ig a VIII. kerületi Szent Rókus Plébánia volt Izmindy Antal második otthona. 1943-tól 1950-ig a Trefort utcai gyakorló mintagimnázium diákja volt Budapesten. Egy évvel az érettségi előtt egy pártaktivistával végzetes vitába keveredett a lélek halhatatlanságáról és azonnali hatállyal kitiltották a „népköztársaság" minden iskolájából. 1952-ben valahogy mégis leérettségizett a váci piaristáknál. Ezután elkezdte teológiai tanulmányait a váci szemináriumban. Miután Pétery József megyéspüspököt letartóztatták, és szemináriumát bezárták, 1953-tól 1956-ig Egerben folytatta teológiai tanulmányait. 1955-ben szentelték szubdiakónussá. 1956-ban a budapesti Központi Szemináriumba került. Tevékenyen részt vett a szabadságharcban, amelynek bukása után, 1956 decemberében Nyugatra menekült. Olaszországban, *Brescia*ban kapott menedéket, és 1957-ben itt lett oratoriánus szerzetes. *Giacinto Tredici*, Brescia püspöke 1958. január 6-án szentelte pappá az oratoriánusok bresciai templomában. Szentelése után Bresciában lett hittanár. Újmisés korától tanított gimnáziumban, tanítóképzőben, foglalkozott az ifjúság nevelésével, részt vett a cserkészmozgalomban, az általános ifjúsági pasztorációban, fiatal házasok csoportját vezette, énekkart szervezett, kivette részét a szentségekre készülők oktatásában. Az 1970-1980-as években árvaházi és börtöni hitoktató. Kongregáción belüli megbízatásokat is kapott: volt novícius mester, helyettes házfőnök, 2000-2003-ig házfőnök. Olasz lelkipásztori munkássága mellett, a mindenkori olaszországi magyar főlelkésszel együttműködve, kisegítő magyar lelkipásztori szolgálatot végzett mintegy negyven éven át: Milánóban hosszú éveken keresztül végezte az első vasárnapi magyar szentmiséket, a nyolcvanas években, az adventi és nagyböjti időben egy-egy magyar szentmisét tartott még Genovában, Torinóban és Bolognában, no meg a kis bresciai magyar közösségnek a helyi oratoriánus ház kápolnájában. 1994-ben ment nyugdíjba. Németh László olaszországi főlelkész kérésére azonban időnként továbbra is kisegít a magyar lelkipásztori szolgálatban.

Érdeklődni: P. Antonio Izmindy, Congregazione dell'Oratorio di San Filippo Neri (Oratoriani), Via della Pace 10, I-25100 Brescia.

Cserháti Ferenc

Új nagyérsekség Romániában

XVI. Benedek pápa a romániai görög katolikus „sui iuris" metropolita egyházat nagyérsekségi rangra emelte. Ezzel egyidőben a Szentatya *Lucian Mureşant* Fogaras és Gyulafehérvár nagyérsekévé nevezte ki.

A romániai görög katolikus egyház történetét a kommunista uralom idején az üldöztetések és a szenvedés jellemezte. 1948. október 21-én, éppen a katolikus egyházzal való egység megszületésének 250. évfordulóján kényszerítette az állam a híveket arra, hogy lépjenek át az ortodox egyház kötelékébe. A hat görög katolikus püspököt elfogták és eljárást indítottak ellenük, majd elkobozták az egyházi iskolákat és a kórházakat.

Az 1989-es fordulat után újjáépült a görög katolikus egyházi hierarchia is, és nemrég több ingatlan is visszakerült görög katolikus kézbe.

Az érseki tartomány öt egyházmegyéje 737.900 hívőt számlál, 716 papja és 347 szeminaristája van. SIR/MK

Gyermekeknek

BARÁTSÁG A SÍPÁLYÁN

Akkor még kislány voltam. Nagy pelyhekben hullt a hó. Rövid időn belül vastag hótakaró borította a háztetőket, a fákat, az egész vidéket. A madarak reszketve összebújtak, vagy etetőjükben napraforgó magot kerestek. Régi ismerősként üdvözöltem a cinkéket, a feketerigókat, amint boldog csiripelések közben zsákmányukkal röpködtek. Jégpáncél borította a közeli tavat is: Már előre örültem a délutáni korcsolyázásnak. Hurrá, itt a tél!

Édesapám megígérte, hogy a hét végén síelni megyünk a hegyekbe. Vidáman készültünk az utazásra, hiszen csupán tavalyi ismereteimet kellett felfrissítenem. Miközben a síliftre várakoztunk, egy korombeli kislányt pillantottam meg. Piros, pomponos sapkája és vidám szemei felkeltették figyelmemet, de látszott, hogy tétován keresi elvesztett övéit. Odasiklottam hozzá, és gondoltam, a jól tájékozottak magasabb rendűségével kioktatom. De ekkor megszólalt bennem egy hang. Nem emlékszel, hogy fájt, amikor a fiúk kinevettek ügyetlenségedért? Így mosolyogva kezet nyújtottam neki és felsegítettem a liftre. Biztattam, meglásd, a következő siklás már jobban fog menni. Hálásan visszamosolygott, és ettől még szebbek lettek a hóborította bércek. Ildikó volt a neve. Egész nap vidáman együtt síeltünk a puha hóban, gyönyörködtünk a táj szépségében. Sokat beszélgettünk az iskoláról, a filmekről, kedvenc énekeseinkről.

Az idő gyorsan elrepült. Szomorkodni kezdtem, mert közeledett a búcsúzás. Ildikó megsejtette gondolataimat, kis cédulát nyomott a kezembe, címével, telefonszámával. Ragyogó arccal kérdezte: ugye a jövő hétvégén is látjuk egymást? Barátságunk azóta sem lankadt. Kedves gyerekek, sok ilyen szép találkozást kívánok nektek. Szeretettel

Judit néni

Fiataloknak

FURCSA BETEGSÉG KÜLÖNÖS GYÓGYULÁS

„Még a tisztátalan lelkeknek is parancsol, és azok engedelmeskednek neki" (Mk 1, 21-28). Az evangélium szavai szerint egy beteg emberről van szó, aki „a tisztátalan lélek hatalmában volt." A ma furcsának tűnő diagnózis, Jézus korában közismert, természetes. A közhiedelem szerint, minden betegség okozója, gyökere a rossz, a bűn, a gonosz lélek volt...

Valójában mi is minden betegséget, emberi szenvedést úgy tapasztalunk, mintha az egy olyan gonosz hatalom volna, amely megfoszt szabadságunktól, korlátozza cselekedeteinket. Hiszen a beteg ember már nem azt teszi, amit akar, nem úgy él, viselkedik, mint egy egészséges ember... A betegek is érzik ezt, s ez néha súlyosbítja helyzetüket: depresszió, élni nem akarás a következménye. Egy ilyen emberrel találkozott Jézus a kafarnaumi zsinagógában. Kétségbeesett kiáltása, gyötrődése feléje fordítja Jézus figyelmét... Jézus meggyógyítja ezt az embert. De hogyan? Csak néhány szó és megtörténik a csoda. Néhány erőteljes szó, a hatalomnak a szava, amelynek hatására minden megváltozik... Újra élednek az élet erői, erősödik az élni akarás, hiszen újra van értelme az életnek, múlik a csüggedés, tűnik a félelem és a kisebbségi érzés... Ahogy Jézus ehhez a beteg emberhez szól, a szavak súlya, mindenkiben felébreszti azt az érzést, hogy valóban egy új korszak nyílt az üdvösség történetében. Elnémulnak az írástudók, a nép képmutató tanítói, mert látják, hogy az emberek üdvössége, boldogsága nem a törvények aprólékos, már-már szőrszálhasogató megtartatásán múlik, hanem egyszerűen ott van az emberek szívében. Jézus hatalma abban nyilvánul meg, hogy az emberek szívéhez szól, s ott mozgósítani tudja a jóság erőit, amelyek erősebbek minden gonosz hatalomnál, minden betegségnél. Mintha csak ezt mondaná: „Van elég erőd az élethez, a szeretethez, a boldogsághoz. Ezt mondom neked a mennyei Atya nevében. Bízzál szavamban és akkor meg fogsz gyógyulni." Hát nem „evangelion", gyógyító örömhír ez?

Pál atya

HÍRÜNK A VILÁGBAN

Több év leforgása után véletlenül ismét kezembe került Benedek Istvánnak, a közismert orvosírónak és kulturtörténésznek „Magyar fa sorsa" című, 1971-ben megjelent tanulmánya, amelyben azon kesereg, hogy irodalmunk legjobb alkotásai sem tudnak tért hódítani nyugaton, beférkőzni a nyugati országok „irodalmi köztudatába". Hosszas latolgatás (és eszmecserék sorozata) után arra a következtetésre jut, azért nem, mivel „a magyarokat nem szeretik".

Tetszetős tétel és főként igen kategorikus. Érdemes vele újra egyszer hosszabban foglalkozni, hiszen valami olyan ez, mint az anekdotabeli diák mosakodása, aki hazamenve a kedves mamához, azzal mentegeti bukását, hogy „a tanító néni pikkel rá".

De vizsgáljuk meg közelebbről az állítást. (Az ilyen pofonegyszerű „igazságok" mindig ellenkezést váltanak ki belőlem. A világ dolgai - érzelmek, gondolatok, siker! - mindig bonyolultak és vitathatók). Igaz-e valóban, hogy nem szeretnek bennünket? Pont bennünket!

Ha körülnézek itt, Svájcban, a kétségtelenül meglévő ellenszenv az idegenekkel szemben elsősorban a színesek, valamint a mindent fölvásárolni akaró (tudó) németek és az olasz vendégmunkások ellen irányul. A magyarokról még a berni idegenrendőrségnek is jó a véleménye, mert aránylag gyorsan beilleszkedtek, és szorgalmuk, tehetségük folytán kilencven százalékuk hasznos polgárrá vált. Ami pedig a helvét átlagembert illeti, ha „haragszik" a magyarokra, az inkább irigység. Egyszer valaki például azzal támadt ránk: „Maguknál mindenki mérnök és professzor!" (A svájci egyetemek tanárainak 20 százaléka magyar!)

A franciáknál még sokkal egyszerűbb a helyzet: ők menthetetlen nyárspolgárok („szürkék", ahogy honfitársaink becézik őket, sznobok és soviniszták voltak, vannak és lesznek, akik számára kivétel nélkül minden idegen „sale étranger").

A németek? Újra nyiladozik bennük „felsőbbrendűségük" érzése, s nemcsak a magyarokkal (akik, valljuk be, a második világháború alatt valóban „kelletlen szövetségesek" voltak), hanem már a „Volksdeutsch"-okkal, a mi egykori svábjainkkal is foghegyről beszélnek. Egyébként, alig hinném, hogy valamelyik keleti nációt jobban kedvelnék nálunk.

De sorolhatnám vég nélkül a nyugati országokat! Mindenütt többé-kevésbé hasonló a helyzet (néhol, például az olaszoknál, irányunkban inkább kedvező érzelmi beállítottságot találunk). Ami pedig Amerikát és a többi kontinenseket illeti, tudják egyáltalán, hogy kik és hol élnek a magyarok? Számukra Európa létezik csak, amelyben mindenféle kis népek nyüzsögnek - bosszantó, apró problémáikkal állandó nyugtalanságot és zavart okozva. Az amerikaiak földrajzi (irodalmi) tájékozottságára hadd álljon itt két nem-magyar példa. *Oriana Fallaci*, a híres olasz riporternő írja le „Ha meghal a nap" című könyvében beszélgetését az űrkutatási központ, a NASA igazgatójával. Mikor Fallaci csodálkozva megjegyezte, hogy a rakéták kilövési helye megegyezik azzal a földrajzi ponttal, amit Verne Gyula előre megálmodott, a nagyhatalmú ember hűvösen megkérdezte: „Ki az a Verne Gyula? Rokona magának?" - A másik példa sem szívderítőbb. A CIA főnökéhez befutott egy franciaországi helyzetjelentés, amelyben kulturális kérdésekről esett szó. Többek közt a híres író, *Sartre* neve is szerepelt. Az igazgató átnézve a szöveget, pirossal aláhúzta Sartre nevét: „Nézzenek utána, ki ez az ember!"

De kanyarodjunk vissza Nyugat-Európához! Mielőtt fölállítanánk a „nem szeretés" nagyon is kényelmes tételét, érdekes lenne egy statisztikát csinálni, hány cseh, lengyel, román vagy bolgár neve ment át az „irodalmi köztudatba"? Néhányan (nem sokan) ismerik *Sienkiewiczet, Tristan Tzarát, Ionescot, Kafkát, Haseket...* Aztán? Viszont láttam szép német és olasz Ady-kiadást, az „Ember tragédiája" pedig itt, a luganói középiskolában, kötelező olvasmány. Mi több, az elemista olvasókönyvben legnagyobb meglepetésemre, felfedeztem Gárdonyi Géza egy versét, amely így kezdődik:

Feljött a hold a Tiszára.
Csend borult a fűre, fára,
Szeged alatt, a szigetnél
Áll egy ócska halászbárka.

Akadnak sokan, akik a nyugati irodalomba kitűnően „beépültek": *Hans Habe, Koestler Arthur, Horváth Ödön, Arnóthy Kriszta...* (Ezt is fel kellene egyszer térképezni!)

Mindent összevetve: nem optimális a helyzet. Akadna még sok kívánnivaló, de nemcsak a magyarok, hanem az összes közép-kelet-európai nép kultúrájának nyugati elismertetése dolgában!

A föntiek alól egyedül az orosz irodalom kivétel, de az sem azért, mert Tolsztoj, Dosztojevszkij óriás, hanem mivel ott van mögöttük egy hatalmas (veszedelmes!) ország, melyről egyszerűen lehetetlen tudomást nem venni. Ha Tolsztoj, teszem fel bolgár vagy albán lenne, nyilván a kutya sem ismerné.

Tehát, nem hiszek túlságosan a tételben, hogy nagy (vagy közepes) alkotásainkat azért nem ismerik nyugaton, mert „ellenszenvet éreznek" irántunk. Inkább az a helyzet, hogy az irodalmi érdeklődés általános csökkenése mellett (!) közönyösek minden közép-európai nép szellemi kincseivel szemben (lustaság, szűklátókörűség, befogadóképesség, illetve képtelenség kérdése), mi pedig nem vagyunk elég erőszakosak, ügyesek, nincs diplomáciai és üzleti érzékünk ahhoz, hogy áttörjük nemtörődömségük falait.

Saáry Éva, Lugano

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük *helyi terjesztőinkkel (misszióokkal)* rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK" müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HÍVOM A CSALÁDOKAT

Részlet egy püspök leveléből

Egészséges társadalom csak egészséges családokból építkezhet, a család egészségéhez azonban elengedhetetlenül szükséges a családon belüli kapcsolatok épsége.

Minden közösséget, a családot is a közös célok, feladatok, a közös munka és pihenés teszik igazán eggyé. A szülők akkor járnak el helyesen, ha bevonják gyermekeiket a ház, az otthon-körüli munkákba, ha megosztják velük - az ő szintjüknek megfelelően - gondjaikat, örömeiket. Nem az a helyes alapelv, hogy: „te csak tanulj édes fiam, én majd elvégzem az itthoni munkát!" Ne a feladatoktól kíméljük meg a gyereket, hanem kapcsolataink elhidegülésétől, attól, hogy mindenki csak a maga ügyeivel foglalkozzék. A család közjava legyen közös felelősségünk, örömünk.

Fontos, hogy a gyerekek is vegyenek részt a szüleik életében. Minél nagyobbak, annál jobban láthatják a szülők problémáit, annál többet tehetnek a belső egység érdekében. A szülők arra törekednek, hogy gyermekeik önállóan gondolkodó, önállóan dönteni tudó emberekké váljanak. Az önállóság azonban nem tévesztendő össze az elszakadással. Sok fiatal azzal akarja önállóságát magának és a világnak bizonyítani, hogy „nem köti szülei orrára": hová megy, kikkel lesz együtt, és mikor jön haza. Pedig így csak gyökereitől szabadul meg, egy vihar aztán könnyen elsodorhatja.

Mind a szülőknek, mind a gyerekeknek feladata a belső, családon belüli misszió. Fogadjuk el egymást, osszuk meg az örömöket-gondokat, viseljük egymásnak gondját, legyünk állandóan kapcsolatban egymással!

„Család! Légy az, ami vagy!" - mondta II. János Pál pápa, legyetek tehát egymásra figyelő, együtt időző közösség. A család egyik tagja se legyen saját otthonának külső szemlélője: felnőtt és gyermek egyaránt aktívan vegyen részt a család életében. Mindegyikünket kell, hogy érdekelje, kivel mi történik, kell, hogy figyelmünk és időnk legyen egymás meghallgatására. Előbb-utóbb minden családban kerülhet valaki olyan helyzetbe, hogy segítségre, ápolásra vagy gondozásra szorul. Ne engedjük, hogy ilyenkor előtérbe kerüljenek a hasznossági szempontok, és háttérbe szoruljon a szeretet, a szolidaritás, a kölcsönös tisztelet. Szülő és gyermek kölcsönösen törekedjék megérteni, megismerni egymás észjárását. A családra is igaz, amit egy kiváló vezető mondott beosztottjainak: „Vitatkozni szabad, veszekedni tilos! Helyes a másikat a jóról meggyőzni, legyőzni azonban sohase szabad."

Kevés az időnk. Szülők, gyerekek egyaránt hajszában élnek. Mégis, tudjunk egymásnak időt ajándékozni, mégpedig minőségi időt, ne csak az értéktelent, a maradékot. Egy feleség mesélte, hogy harminc évi házasság után fedezte fel: férje mindannyiszor lemond a számára fontos kikapcsolódást jelentő újságolvasásról, amikor ő elmeséli négy gyermekük és a nagyszülők ellátásával eltöltött - semmi rendkívülit felmutató - napját. A férj ilyenkor teljes odaadással hallgatja, reflektál az elmondottakra, egy pillanatra sem tekint az újságjára. A feleség sem mulasztja el megkérdezni, mi történt veled a munkahelyeden, mi volt az örömöd, szomorúságod. Kevés idejükből is tudtak értékeket adni egymásnak.

A küldetésünk része hittapasztalataink megosztása a családon belül is. Ha ezeket a tapasztalatokat csak magunknak gyűjtögetjük, hasonlóvá válunk a talentumát elásó szolgához (vö. Mt 25,14-30). Milyen öröm és mekkora egységesítő erő, ha egy család együtt mehet a szentmisére, ha közösen tudnak kiértékelni egy prédikációt, ha van közös családi imádság. És mekkora fájdalom, ha valaki a legbelsőbb vallási élményét nem tudja megosztani a családban!

Bíró László püspök

AZ IGAZSÁGBAN...

Folytatás az 1. oldalról

látozza a háború pusztító következményeit, főleg a polgári lakosság számára. A Szentszék számos alkalommal kifejtette, hogy támogatja ezt a humanitárius jogot, amely a béke igazságából származó követelmények leghatékonyabb kifejezése.

XVI. Benedek pápa üzenetében elismerését fejezi ki azoknak a Nemzetközi Szervezeteknek, és minden személynek, aki ennek a jognak a gyakorlati alkalmazásán fáradozik, megemlékezve azokról a katonákról, akik békefenntartó műveletekben kötelezték el magukat. „Akik katonaként szolgálják hazájukat, úgy tekintsék magukat, mint akik a népek biztonsága és szabadsága fölött őrködnek, s míg szolgálatukat ebben a szellemben végzik, valóban a béke megszilárdításához járulnak hozzá" (GS).

Napjainkban a béke igazságát továbbra is drámai módon tagadja a terrorizmus, amely fenyegetéseivel és bűntetteivel az egész világot aggodalomban és bizonytalanságban tartja. II. János Pál pápa 2002-es béke világnapi üzenetében írta: „Aki terrorista tettekkel ont ki életet, az az egész emberiség iránt megvetést érez, megvetést fejez ki az élet és a jövő iránt: a terroristák ilyen távlatokban mindent gyűlölnek, és mindent elpusztíthatnak". Nemcsak a nihilizmus, hanem a ma gyakran fundamentalizmusnak nevezett vallási fanatizmus is táplálhatja a terrorizmust. „Aki másokra erőszakkal rákényszeríti azt, amit igazságnak tart, az megsérti az emberi méltóságot, és végső fokon meggyalázza Istent, akinek az ember a képmása".

XVI. Benedek pápa ezután - az üzenet 10. pontjában - arra mutat rá, hogy mind a nihilizmus, mind a fanatikus fundamentalizmus tévesen viszonyul az igazsághoz: a nihilisták tagadják bármiféle igazság létezését, a fundamentalisták pedig erőszakkal akarják saját igazságukat másokra kényszeríteni. A nihilizmus tagadja Isten létezését és gondviselő jelenlétét a történelemben. A fundamentalizmus pedig eltorzítja Isten szeretetteljes és irgalmas arcát, azt bálványokkal helyettesítve.

Azokkal a kockázatokkal szemben, amelyek korunk emberiségét fenyegetik, minden katolikus feladata, hogy a világ minden részén még fokozottabb erővel hirdesse a béke evangéliumát, és tanúságot tegyen róla, hangoztatva, hogy az Istenről szóló teljes igazság nélkülözhetetlen feltétele a béke igazsága megszilárdításának.

A Szentatya a jelenlegi világhelyzet pozitív jelei közül kiemeli a fegyveres konfliktusok számának csökkenését. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy továbbra is számos helyen dúlnak véres testvérgyilkos, pusztító háborúk. A béke igazsága azt kívánja, hogy azok a kormányok, amelyek nyíltan vagy burkoltan atomfegyverekkel rendelkeznek, vagy azok megszerzésére törekednek, - változtassanak irányt, és szilárd döntésekkel haladjanak a nukleáris leszerelés felé. A Szentatya üzenetében sajnálattal állapítja meg a katonai kiadások aggasztó növekedését, a fegyverkereskedelem virágzását, miközben általános közönybe süllyed a leszerelési folyamat. A katolikus egyház bízik az ENSZben és ezért javasolja olyan intézményes és operatív megújulását, amely lehetővé teszi, hogy válaszoljon korunk megváltozott igényeire, különös tekintettel a globalizáció széleskörű jelenségére. Az ENSZ legyen egyre hatékonyabb eszköze az igazságosság, a szolidaritás és a béke értékei előmozdításának - írja béke világnapi üzenetében a Szentatya, majd a következő felhívással fordul minden Krisztus-hívőhöz: legyenek az Úr készséges tanítványai. Fokozzák imáikat, mivel a béke mindenekelőtt Isten ajándéka, amelyért szüntelenül kell fohászkodnunk. VR

APOR VILMOS NAPLÓI

Boldog Apor Vilmos vértanú püspök iránt érzett tisztelet és megbecsülés indítja a Győri Római Katolikus Egyházmegyét arra, hogy szellemi hagyatékát mind szélesebb körben tegye ismertté, megrajzolja azt a lelki, emberi, egyházi és társadalmi hátteret, amely személyisége kibontakozását övezte, elvezetve őt a vértanúság vállalásáig.

Ennek a nemes törekvésnek a jegyében született meg a Győri Egyházmegyei Levéltár kiadásában, Soós Viktor Attila rendkívül gondos és alapos munkája nyomán az „Apor Vilmos naplói I. 1915-1917" című kötet (Győr, 2005).

A kötet elé dr. Pápai Lajos győri püspök írt ajánlást, amelyben jelzi, hogy a mostani kiadvány egy később kibontakozó sorozat része, amelyben „Apor Vilmos püspök irodalmi hagyatékát szeretnénk publikálni."

A kötetben két tanulmány segíti hozzá az olvasót, hogy megismerje az erdélyi főnemesi családból származó püspök eldei történetét és a vértanú életútját.

Gyökerei messzi századokba vezethetők vissza. Őseit az erdélyi rendi társadalom meghatározó személyiségei voltak, jelentős közéleti szerepet töltöttek be: al- és főkirálybírók, főispánok, hadvezérek, egyházi és iskolai célokra áldozó főurak.

Ebben a történelmi levegőjű háttérrel büszkélkedhető családban született Apor Vilmos, 1892. február 29-én, Segesváron. Az életútját bemutató, rendkívül gazdagon adatolt tanulmányból a kora ifjúságától Istennek szentelt élet tárul elénk. Már teológus korában feljegyezte magának a nyolcadik boldogság üzenetét: „boldogok, akiket üldöznek, és akik szenvednek az igazságért". Szentelésekor Széchényi Miklós előbb győri, később nagyváradi püspök Szent Pál apostol szavaival indítja munkára az Úr szőlőjében: „Légy mindenkor munkára és áldozatra kész szolgája Istennek és a lelkek üdvösségének!"

Rendkívül zord történelmi időben, az első világháború éveiben szentelték pappá. Naplója jóval túlmutat a személyes vonatkozásokon. Családi és társadalmi kapcsolatai révén az erdélyi főúri családok világába is bepillanthatunk. Tagjai ott találhatók a haza szolgálatában - a harcterekre vezényelt tisztek sorában, a sebesültek ápolására létrehozott hadikórházakban.

A napló szövegéből áradó aggodalom és féltés egybefonódik az egyház, a haza iránti szeretettel, aggodalommal. Apor Vilmos éles szemmel figyeli korának eseményeit. Látja a háború borzalmait, az általa okozott szenvedést, a szétszakított családok fájdalmát, igen nagy érzékenységgel reagál a szociális gondokra. Nem csupán lelki vigaszt nyújt híveinek, maga is hozzájárul, felkarolja azokat a kezdeményezéseket, amelyek az együttérzés, a szociális érzékenység szellemét kívánják elhinteni a társadalmi életben. Közreműködésével jön létre Gyulán a polgárság körében szervezett karitatív szervezet, amely a szegénység sorsán kíván enyhíteni, a háború okozta sebeket gyógyítani.

A kórházvonaton töltött szolgálat hónapjai során széltében-hosszában beutazza az országot. Párszavas, precíz jellemzései nyomán a tisztikar, az egészségügyi szolgálat, a frontvonalban lévők arcvonásai vetítődnek képzeletvilágunk vásznára.

A lelki gazdagodás örömével tesszük polcunkra e kötetet, szeretettel fogadva a soraiból áradó, boldog Apor Vilmos életpéldájából sugárzó tanítást.

Máriás József

A BÍBOROS

Mi, magyarok az európai történelmet tanulva jobbára csak egy kiemelkedő francia bíborost ismerünk, *Richelieu*-t, a diplomáciában és a politikai életben hatalmas és pompakedvelő játékost. Mintha az ő harcos egyénisége, politikus alkata, egy letűnt korszak imponáló egyénisége még ma is sokunknak rokonszenves lenne.

Sokszor figyeltünk már az elmúlt évszázadok során Párizsra, az onnan érkező eszmékre. Meggyőződésem, hogy most is valami egészen sajátos, eredeti üzenet érkezik hozzánk anyanyelvünkön *Jean-Marie Aaron Lustiger* bíboros életének bemutatásával. Az Olvasó e könyvvel olyan világra nyit ablakot, amely, bár mi is európaiaknak valljuk magunkat, gondolkodásunktól mégis távol áll. Egy bíborosról olvasunk, de nem a szokásos történeti portré rajzolódik ki előttünk, mint aki vérpiros ruhában, hermelinpalásttal a vállán, míves mellkereszttel, érdemrendekkel díszítve, hosszú uszállyal jelenik meg előttünk és gyémántgyűrűs ujjával könyvébe lapoz. Itt is történeti, azaz valami régi, de ugyanakkor mellbevágóan új üzenetről van szó. Rangjában most is a római katolikus egyház bíborosával, Párizs érsekével találkozunk, akinek azonban minden mozdulatán, minden gesztusán régről ismerős és mégis ismeretlen erő sugárzik át. Mi ez a sugárzó erő? Őseinek, az ószövetség népének mély hite és szenvedése, a Lélek ereje, amely prófétákat és papokat cselekvésre indított, és Aki Jézust is megragadta a názáreti zsinagógában. Lustiger a fájdalmak férfia, mint Jézus, Akinek követésére vállalkozott, amikor megkeresztelkedett és ezzel sorsközösségre lépett a megfeszített és feltámadott názáreti Jézussal és annak tanítványi körével, az egyházzal. Saját személyisége által mutathatta fel az isteni ajándék, az átalakító és gazdagító kegyelem csodáját. Kicsi és alázatos maradt, mint a Mester, ezért úgy tudott szólni és tanítani, mint Ő, Akinek belülről van „hatalma" és nem úgy, ahogy egyébként az írástudók és a megélhetési próféták szóltak. Meghívott és kiválasztott volt személyében, és áldott, mert az Úr nevében jött és cselekedett és cselekszik ma is. Személyében egyesíti a „régit és az újat", az egység látomásának követe. Aki nem tudja elviselni nagyszerű erejét, az támadja, vagy elhárítva őt, kitér vonzása elől.

Hálásak vagyunk Békés Enikőnek, hogy Lustiger bíborost közel hozza hozzánk, láttatja, s mert lelkesedik érte, minket is lelkesít, és ezáltal új távlatot is mutat számunkra.

Várszegi Asztrik
pannonhalmi főapát

Békés Enikő, A Bíboros, Kairosz, Budapest, 2005.

Londoni levél

VALLÁSOS VAGY NEM VALLÁSOS

Január közepéig ott díszelegtek a sublódon a karácsonyra nekünk küldött üdvözlő lapok, növelve a ház ünnepi hangulatát. Bizony, több volt közöttük a téli tájat, havas Londont, vidám vörösbegyet meg joviális Mikulást ábrázoló kártya, mint valamelyik régi festő betlehemi Szent Család kompozíciójának a reprodukciója. Szociológiai tanulmányt érdemelne, ki küld vallásos üdvözletet, s ki nem.

Amíg odahaza, Magyarországon, tartott a szovjet világ, azaz távozásomtól, 1956-tól számítva harminchárom éven át, minden karácsonykor ügyeltem arra, hogy vallásos témájú, Krisztus születésnapjára emlékeztető lapon kívánjak meghitt ünnepet, és persze egyben boldog új esztendőt is. Fenébe a Moszkvából importált Télapóval!

Az érthető, ha valakinek vallási okokból nem ünnepe a Karácsony, tehát nem a Kisjézus képét postázza üdvözletként december elején. Bár a szeretet ünnepének olyan varázsa van, hogy (robbantó terroristáktól eltekintve) szinte mindenkit megérint. Különösen Angliában, a tradíciótisztelet országában. Örömmel olvastam egyszer arról, ha jól emlékszem, valamelyik rádió-kétpercemben ezt említettem is, hogy egy londoni kerületben az ott lakó hindu család minden évben küld karácsonyi üdvözletet a zsidó háziorvosának. Egyiküknek sem ünnepe Jézus születése, de az ország erről szóló nagy keresztény ünnepnapján, a szeretet jegyében, fontosnak érzik, hogy évről-évre csatlakozzanak a jóakaratot kifejező hagyományhoz.

Az oxfordi Jézus-szakértő judeológus professzor, Vermes Géza írja memoár-kötetében, hogy amikor katolikus szerzetes volt, (mielőtt kilépett a rendből, s visszatért eredeti, zsidó hitéhez) egyszer a Notre Dame de Sion szentföldi apáca-kolostorában, Izraelben celebrált karácsonyi éjféli misét. Azt hitte, hogy csak néhány apáca lesz jelen. De a mise előtt szállingózni kezdtek a kápolnába az emberek. „Honnan jön ennyi keresztény?" - kérdezte a főnöknőt. „Ja, ezek nem keresztények, hanem környékbeli, Németországból emigrált zsidók. Karácsonykor már ott is az volt a szokásuk, hogy benéztek a katolikus éjféli misére a szívmelengető hangulat miatt. Itt örömmel fedezték fel, hogy nálunk is szeretettel fogadott vendégek."

Így lehetséges, hogy a karácsonyi üdvözlő lapok között volt olyan, ami (igaz, nem nagyon vallásos) zsidó ismerőstől jött, mégis betlehemi jelenet volt rajta.

Az természetes, hogy az Életünk üdvözlete a Kisdedet, Máriát, Józsefet és a pásztorokat ábrázolja. A hozzánk hetente bejáró takarító kislány (civilben egyetemi hallgató) a XVI. században élt Giannicola de Paolo vallásos festményének a reprodukcióján kívánt áldott ünnepeket, ami szintén természetes, hiszen Camilla lengyel, katolikus országból jött tanulni (és takarítani) Angliába. Budapestről gyönyörű Raphael Esterházy Madonna érkezett karácsonyi lap formájában, és az idei legszebb kártya egy londoni ismerős ügyvédnő üdvözletét tolmácsolja: Martin Ryckaert „Menekülés Egyiptomba" című olajképének a reprodukciója, hatalmas, légies tájkép olyan sziklacsúcsokkal, amilyeneket csak a lapos Németalföld festői tudnak festeni, a táj előterében pedig, a Szent József által istrángon vezetett csacsi háton, lángvörös köpenyben ül Mária a Gyermekkel.

Gyémánt László hazai festőbarátunk persze maga rajzolt Madonnát.

A Ryckaert-kép eladásából az Iris Alapítvány jutott pénzhez, ami rászorulók szemműtéteit finanszírozza világszerte. Hegedűművész ismerősünk zenélő angyala (Melozzo da Forli képe a Vatikáni Múzeumból) a rákkutatást segíti, a mi általunk szétpostázott Guido de Pietro Betleheme az árván maradt gyerekeket.

Mert ha már nem vallásos a karácsonyi üdvözlet, (és ha már bevezették az angolok meg az amerikaiak, hogy e téren is kommersz legyen az ünnep), akkor legalább segítsen a sokmillió kártya eladása valamiféle jótékonysági alapítványt.

A sublódra visszakerült a váza, a karácsonyfát elvitte a szemetes. Hétköznapok jönnek.

Sárközi Mátyás

IRÁNY BRAZÍLIA

A világturizmus- és kereskedetem figyelme a jövőben Brazíliára irányul - írja a New Yorkban megjelenő *The BrasilianS* bizakodó munkatársa. A két nyelven, angolul és portugálul havonta megjelenő újság érdekesen tájékoztat a brazilok politikai, kulturális és mindennapi életéről, problémáiról. A jövő turistáinak tömegét a 8000 kilométeres gyönyörű tengerparttal csalogatja. A természet iránt komolyan érdeklődő, vállalkozó szellemüeknek ott van a „világ tüdeje", az *Amazonas* beláthatatlan őserdeje, vagy az *Iguacu* folyó által táplált 275 félelmetesen dörömbölő, földet megrázó vízesés sorozat. Az útikalauz szerint hatalmasabb és fenségesebb, mint akár a *Niagara*, akár a *Victoria* vízesés.

A brazil kormány célja, hogy a látogatók száma 2007-re a mai kétszeresére emelkedjék. Ennek érdekében fokozzák a külföld tájékoztatását, elsősorban az USA-ban, a nyugat-európai országokban, a távoli jövőre gondolva pedig megcélozzák Oroszországot, sőt Kínát is. Bíznak a roppant érdekes, sokrétű kultúra- és a természeti szépségek vonzerejében, valamint a népnek a külföldiek felé nyílt, barátságos magatartásában. Brazília nagyon előnyös helyzetben van - írja a *The BrazilianS* munkatársa. Igaz, óriási szociális problémákkal kell megküzdenie, de soha nem viselt háborút és nem érdekli a terroristákat. (Reméljük, soha nem is fogja!)

A brazil turizmusfejlesztés európai célországai között fő helyen áll Franciaország. De vajon megérdemli-e ezt a helyet? Aligha. Annak ellenére, hogy egy álló éven át az óriási kiterjedésű tengerentúli országot ünnepli. De hogyan? A *The BrazilianS* cikke felvilágosít az ünneplésnek erről a szokatlan módjáról. Igaz, a nagyvárosokban, elsősorban Párizsban, sőt kisebb helyeken is, a kiállításoknak, kulturális műsoroknak se szeri, se száma, mégis jó adag ecet került a mézbe. Mégpedig éppen Párizs egyik központi helyét, a *Luxembourg* metróállomás környékét választották ki arra, hogy megépítsék a nyomor szimbólumaként világszerte ismert *favelák* kicsinyített mását, *Rio de Janeiro* viskóvárosát. Aki évtizedekkel ezelőtt látta a nagy visszhangot kiváltó filmet, az *Orpheo Negro*-t, vagy megnézte a világsikerek között újra vetített remekművet, annak parányi fogalma lehet a favelákról, a ragyogó *metropolis* nyomorvilágáról. „Vajon a faveláknak az a szerepük, hogy a két ország közötti különbségeket, vagy a hasonlóságokat szemléltessék..." - teszi fel a kérdést jó adag keserűséggel az újságíró. És számos példával szemlélteti, hogy a bűnözők - kábítószerek -, népi ellentétek drámai megnyilvánulásainak világában, mennyivel jobban állnak a brazilok, mint a franciák. „Gondoljanak csak a Párizs utcáin kemény teleken megfagyó, vagy a gyönyörű hidak alatt meghúzódó nyomorultakra... A (zsebtolvaj) brazil gyerekekre: a különböző színűek, vallásúak temetőit meggyalázókra (Brazíliában az efféle különbségek sosem okoztak problémát)..." Folytathatnám a felsorolást, amelynek az a célja, hogy igazolja a hatalmas szociális problémákkal küzdők, sőt még az „alvilág" is, mennyivel „embersége sebb" helyzetben vannak náluk, mint a baráti, „ünneplő" országban.

Annak idején, amikor Marokkó állt az év középpontjában, vajon mi került a *Champs Elysee*-re? Nyomortanya? Bizony nem. A marokkóiak gyönyörű, pazar palotát építettek Párizs „ütőerére". Igen, a marokkóiak maguk. Amint hírlik, a nyomorváros ötletét ugyan a franciák vetették fel, de a brazilok beadták a derekukat és helyeseltek. Vajon attól, hogy nem „takargatnak" semmit, várják, hogy megindul a turista áradat, és a milliárdokat kecsegtető üzletek ezért árasztják el majd az országot?

A brazil újságíró által felhozott „hasonlóságokat" hosszan sorolhatnám. De bosszúságok helyett álljanak itt a cikk pozitív zárósorai. „Olyan korról álmodom, amikor a franciák (vagyis a francia sajtó, a kormány és néhány francia intellektualista) leszállnak a magas lóról és megszabadulnak attól a méregtől, amit látszólag az egész világ ellen éreznek. És arról álmodom, hogy a Brazil-év pozitív előjellel zárul..., mert a fájdalmas pontok mellett dominál ennek a világnak rengeteg értéke, kincse, gazdagsága és barátságos népének az életet igenlő alaptermészete."

Bitskey Ella, Sarasota, FL

A SZENTATYA ÜZENETE A MAGYAR KATOLIKUS RÁDIÓNAK

XVI. Benedek pápa Juliusz Janusz apostoli nuncius közvetítésével a következő üzenetet intézte a Magyar Katolikus Rádió munkatársaihoz: A Szentatya, XVI. Benedek pápa, a Magyar Katolikus Rádió minden munkatársára és hallgatójára gondolván, a keresztény közösséget tanító jelenlétét, valamint annak lelkületét kívánja a Rádiónak, hogy az minél inkább megvalósítsa evangéliumi küldetését, hogy Krisztus, a Tanító, - aki az Út, Igazság és Élet - személyét élje és adja a mai magyar társadalomnak, a kommunikáció azon formáival és nyelvezetével, amelyek hatékonyan válaszolnak a jelen világ kihívásaira. Őszentsége biztosítja a katolikus adó teljes személyzetét és fenntartóit, hogy megemlékezik róluk imáiban, és szívből adja Apostoli Áldását - írja Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius.

A Vatikáni Rádió magyar adása ez alkalomból interjút készített Spányi Antal püspökkel, a Katolikus Rádió vezérigazgatójával, aki elmondta: A Katolikus Rádió vezetősége és munkatársai a Szentatyához fordultak, kérve, erősítse meg szavaival munkájukba, hivatásukba vetett hitüket. Nagy örömükre szolgál, hogy megkapták ezt a megerősítést.

Spányi Antal visszatekintve az elmúlt év eseményire kiemelte: fontos eredménynek tartja, hogy a rádió adása most már csaknem az egész ország területén fogható. A műsorok a gyermekektől az idősebb korúakig az egész társadalom minden részéhez szólnak, mindenki felé közvetítik az Evangélium üzenetét. A jövőben is ezt tartják a legfontosabbnak - mondta a püspök. Hozzátette: a visszajelzések, amelyek a hallgatóktól érkeznek, igen pozitívak. Továbbra is jó együttműködést kívánnak kialakítani a Vatikáni Rádió magyar adásával is - tette hozzá.

Mint ismertes a Katolikus Rádió háromszor ismétli meg naponta a VR magyar adását, így az valóban eljuthat mindenkihez. VR/MK

TREUGA DEI - ISTEN BÉKÉJE

A fogalmat magyarul: az Isten békéje, a mai nemzedékek nem ismerik. Nem is ismerhetik, pedig a latin kifejezés még a nyelvújítás után is a magyar politika és közélet szókészletéhez tartozott. A marxi diktatúra - mint tudjuk - a két antik nyelvet - az ógörögöt és a latint - és a velük járó kulturális kincseket ugyancsak száműzte a magyar oktatásból, mint annyi mást, ami szerves része volt az európai magyar művelődésnek.

A fogalom nem volt új a történelemben; hiszen már a négyévenként megrendezett olimpiai játékok Hellaszban ugyanezt szolgálták: a békét, de legalább is a fegyverszünetet. Aki az olimpiai évben az antik Görögországban háborút indított, azt a város-államok (*polis*-ok) szövetsége együttesen harcolta meg.

A fogalom a középkorban is fontos - sok esetben - meghatározó tényező volt az egymással harcban álló népek életében. Olyan kölcsönösen respektált időszak volt ez, amely megtiltott minden háborúskodást, fegyveres erőszakot. Ennek a megsértése hosszabb időre exkommunikációval, kiközösítéssel is járt.

A „Treuga Dei" szokássá vált hagyományát a politikai pártok által szított feszültségben a monarchia idején, de még később, a két világháború között is, a nagyon élére állított veszélyes helyzetekben mindig igénybe vették.

Mi a „Treuga Dei", az Isten békéjének eszmei alapja? Mi kell ehhez?

Nem más, mint a másik ember jogainak és szabadságának az elismerése. *Voltaire* is mondja: a mások szabadságjogának a tisztelete, elvben a mi egyéni szabadságunkat is jelenti. Vagyis készség, pozitív beállítottság a kompromisszumra.

A sok tényezőből álló összetett emberi életben - igenis - járható út, és nem is a legrosszabb megoldás!

A józan, híres, svájci közvetlen demokrácia eme legjobb hagyományát, az okos kompromisszumot Helvécia négy nemzetiségből álló népei (alemann, francia, olasz, rétoromán) még ma is sikeresen és eredményesen alkalmazzák a svájci népközösség politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életében.

Magyarországon még vannak sokan, akiket a kommunista diktatúra szándékosan hagyott meg politikai kiskorúságban.

Ezek nem ismerik a *periklészi* görög *demo-kratos*, a népuralom fogalmát és természetesen azt sem, hogy a nép-uralom célja a nép érdekeinek, jólétének és a közéletnek (közösségnek) a szolgálata. Az úgynevezett „népi demokrácia" csalétek, üres, ostoba szószaporítás volt, amolyan szemfényvesztő hazugság.

A kommunizmus meglepetésszerű összeomlásával a marxi diktatúra fizikai és szellemi járma alól felszabadult népek az ölükbe hullott szabadsággal, - ami a demokrácia feltétele - élni egyelőre nem tudnak; annál inkább visszaélnek vele. Könnyen manipulálhatók az ilyen politikailag amúgy is félművelt társadalmak! Ezt a manipulációt, ezt a tudatos politikai és világnézeti eltájolást űzték hajdan a marxista-kommunista diktatúrában a megszállókkal felelőtlenül kollaboráló elvtársak, és ma tovább folytatják, permanensen, hideg, szenvtelen következetességgel - a liberálissá átvedletten - a szabad demokraták (SZDSZ), akiknek egy mulasztás következményeként kezükön maradt a magyar sajtó és média-hatalom. De a kis többségi koalíciónak (MSZP-SZDSZ) tisztában kell lennie a magyar valósággal. Respektálni kell „a kis-kisebbségű magyar ellenzéket", azaz az egyetemes magyarság, az egész nemzet érdekeit.

A Treuga Dei feltételez valami közérdeket szolgáló jóindulatot, jó szándékot. A közjó érdekében - fel kell tudni akasztani a csatabárdokat, alább kellene hagyni a tudatosan folytatott lélekmérgezést, a gyűlölködő, ordináré hangnemet. Egyáltalában erkölcsi felelősséggel, európai színvonalon, kizárólag a szellem fegyvereivel, az argumentumok erejével kellene meggyőzni az ellenfelet. Igen! Mert csak így válhat a demokrácia a közjó, a társadalom, a nemzet minden polgára életének, jólétének a javára! Tehát, Treuga Dei-t. Egy felelősségteljes, politikai egyensúlyt, és társadalmi békét teremtve a magyar közélet atmoszférájában.

Gy. Pethe Ferenc, Mosdós

BORBÁNDI GYULA KITÜNTETÉSE

A Magyar Írószövetség Arany János nagydíját legutóbb a Münchenben élő Borbándi Gyula írónak és irodalomtörténésznek ítélte. A magas kitüntetéssel járó Arany János bronz-plasztikát, Kő Pál Kossuth-díjas szobrász alkotását, a hozzávaló honoráriummal együtt, Borbándi Budapesten vette át. Életrajzi adatait és eddigi életútját a magyar olvasóközönség határokon innen és túl egyaránt ismeri. Nem alaptalanul, sőt inkább joggal tekintik a magyar emigráció hivatott történetírójának; „Magyarok az Angol-kertben" címmel a müncheni Szabad Európa Rádió működéséről ad pontos, hitelt érdemlő tájékoztatást; két vaskos kötetben jelent meg a „Magyar emigráció életrajza" (1945-1985), illetve annak folytatása az „Emigráció és Magyarország" (1985-1995), s minthogy azóta ismét eltelt 10 év - mondja nevetve - jelenleg ezt az izgalmas időszakot vette tolla alá. Egyik legfontosabb munkája a hazai Európa-kiadónál napvilágot látott - neki leginkább szívügye - a „Nem éltünk hiába" című, 2000-ben közreadott könyve, amely a szerkesztésében megjelent Új Látóhatár négy évtizedes irodalomtörténeti jelentőségű munkásságáról ad részletes, átfogó képet.

Borbándi mindig tényeket közöl, a tudós tárgyilagosságával ír. Részrehajlás nélkül veti papírra mondanivalóját akkor is, ha az események aktív szereplője. Mindig az események fölött áll, ezért arányt tud teremteni, nem téved el a szövevényes akciókban; a megfigyelő állásából az egészet együtt látja. Írásainak ez a titka.

A Kossuth-díj helyébe alapított Széchenyi-díj és a mostani Arany János nagydíj kitüntetéséhez szívből gratulálunk. Reméljük, hogy a jelenleg munkába fogott könyvét is hamarosan olvashatjuk.

Szamosi József

BERLINI JEGYZET

Dr. Elisabeth Fessl de Alemany a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át Berlinben a magyar köztársasági elnöktől. A vajdasági születésű, magyar származású Erzsébet asszony, bár nem rendelkezik magyar állampolgársággal, mégis 15 éve, nyugdíjba vonulása óta szinte minden erejét és energiáját az anyaországbeli és határon túli magyarok karitatív támogatására fordítja. Az elmúlt másfél évtized alatt közel 1000 teherautónyi rakományt küldött a rászorulóknak, csak az elmúlt évben több mint 3 millió € értékben. Az *esseni* Orvostudományi Egyetem nyugalmazott osztályvezető főorvosa ma a *Csilla von Boeselager* által alapított *Osteuropa-Hilfe* segélyszervezet alelnöke. Erzsébet asszonynak a magyarországi és határon túli magyarlakta területeken működő kórházak, iskolák, óvodák és szociális intézmények anyagi és erkölcsi támogatásáért, az elesettek segítésében nyújtott lelkiismeretes áldozatvállalásáért, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért adományozta Sólyom László ezt a kitüntetést. **Ládonyi Zsuzsanna**

HÍREK - ESEMÉNYEK

Csodálatos gyógyulások

Már II. János Pál pápa életében történtek kisebb és nagyobb csodák. Egy olasz újságíró összegyűjtött közülük néhányat.

Egy amerikai milliomos agydaganatos betegségből gyógyult meg, miután II. János Pál pápa *Castel Gandolfóban* megáldoztatta. Egy nápolyi pap pedig rákból épült fel.

Az olasz újságíró, *Andrea Tornielli* „Wojtyla pápa csodái" című, nemrég megjelent könyvében azonban figyelmeztet: ezekről inkább mint „jelekről", és nem feltétlenül, mint „csodákról" kell beszélni.

Sok „kisebb és nagyobb jel" van II. János Pál pápával kapcsolatban. „Én kizárólag azokra koncentráltam, amelyek még az életében történtek, és semmilyen kapcsolatban nem állnak szenttéavatási perével" - mondta el Tornielli.

A könyv elkészítése során Tornielli meglepve tapasztalta, hogy mennyi kegyelem származott II. János Pál pápa imáiból vagy áldásából. A legnagyobb hatással az a történet volt rá, amelyet *Stanisław Dziwisz* osztott meg vele: felépült egy USA-ban élő, zsidó származású férfi, akinek agytumora volt. „Akkor gyógyult meg - bár lehet, hogy csak véletlen egybeesés -, miután a pápa kezéből kapta meg a szentostyát" - mondta Tornielli.

De nem minden csoda ennyire „látványos" - fűzte hozzá, és kijelentette: nem feltétlenül csodákat keres, hanem „egy olyan jelenséget akar dokumentálni, amely II. János Pál egyedülálló pápasága alatt bontakozott ki". Kath.net/MK

* * *

Rendkívüli gyógyulás

Rómában megkezdődött a tavaly elhunyt II. János Pál pápa boldoggá avatásának előkészülete. Az egyházi szakértők egy orvosi bizottsággal együtt tanulmányozzák azt a rendkívüli gyógyulást, amely Franciaországban történt eddig megmagyarázhatatlan körülmények között. A boldoggá avatás egyik előfeltétele a csoda, amely a boldoggá avatandó személy közbenjárására következhetett be. A franciaországi titokzatos gyógyulás most olyan betegnél történt, aki rendszeresen fohászkodott a néhai egyházfőhöz. M.Gy.

Nincs többé vasárnapi nyitva tartás Szlovéniában

A szlovén parlament rendelete értelmében január 1-től a boltokat vasár- és ünnepnapokon zárva kell tartani. Kivételek ez alól csak az alapvető élelmiszereket árusító boltok, ám ezek is csupán legfeljebb 10 vasárnapon tarthatnak nyitva egy évben. Nem vonatkozik a rendelet azokra az üzletekre, amelyek a benzinkutaknál, a repülőtéren, a szállodákban, a turista- és sícentrumokban, a határátkelőknél és a régi városrészekben működnek. Korábban a szlovén lakosság népszavazáson döntött az üzletek vasárnapi zárva tartásáról. Új Szó/MTI/MK

* * *

A Szentatya is megnézi a döntőt

XVI. Benedek pápa Lengyelországba tervezett látogatására még az idei Labdarúgó Világbajnokság előtt kerül sor - jelentette be *Stanisław Dziwisz* krakkói érsek, és emlékeztetett arra, hogy a Szentatya a Németországban tartott döntőt követni szeretné a tévében, ezért a zarándokútként tervezett látogatása májusban lesz. Ennek során felkeresi elődje, II. János Pál egykori püspökségét, Krakkót, majd lerója kegyeletét Auschwitzban a nácizmus zsidó áldozatai előtt.

*

Az év embere

Lengyelországban, az áprilisban elhunyt II. János Pált választották az év emberének. A 15 év feletti lengyelek közel két-harmada őt nevezte meg, mint a számára legfontosabb közéleti személyiséget az elmúlt év során. A decemberben tartott közvélemény-kutatási akció során egyetlen név sem szerepelt a kérdőíven, hanem a válaszadóktól vártak jelölést, így még nagyobb jelentősége van annak, hogy az előző pápa lett az év embere.

*

Tilos a karácsony

Vietnámban a múlt évben sem engedélyezték a keresztény lakosság számára a megemlékezést Krisztus születésére. A hatóságok súlyos megtorlást helyeztek kilátásba azok számára, akik meg merik ünnepelni a karácsonyt. Egy évvel korábban a katonaságot vezényelték ki a karácsony megünneplésének elfojtására. Noha Vietnámban működik egy hivatalosan elismert protestáns egyház, a keresztény ünnepek megtartását a hatóságok minden eszközzel akadályozzák.

*

Emlékérem

Az Európai Unió engedélyezte a Kölnben lezajlott tavalyi Világifjúsági Találkozót idéző 2 euró értékű emlékérme kiadását. A Vatikánban kiadott emlékérem egyik oldalán a kölni dóm látható, körülötte a XX. Világifjúsági Találkozót tanúsító olasz nyelvű felirat. Az érmét kereken 100.000 példányban verték. Az EU két évvel ezelőtt hozott határozata értelmében egy ország évente csak egy típusú emlékérmét adhat ki.

*

Szocialista diszkrimináció?

A katolikus ifjúsági szervezetek megütközéssel értesültek a berlini kormánykoalícióban résztvevő Szociáldemokrata Párt tervéről, amely összeegyeztethetetlennek nyilvánítja a párttagságot a katolikus egyetemisták szövetségével történő aktív együttműködéssel. A nyilatkozat szerint a Szociáldemokrata Párt a lépéssel hamis érvek érvényesülését biztosítaná, ami ellenkezik a demokrácia alapelveivel.

Vincze András

SZÁJRÓL SZÁJRA

Csak a jégcsap?

Úgy a XVIII. század közepén történt, hogy a nagy birtokszerző, Grassalkovich Antal gróf rádöbbent: hatalmas uradalmai alig hoznak jövedelmet, sőt, volt esztendő, hogy még rá is fizetett sok ezer holdas birtokára. Hiába tűnődött a dolgon, hogy a jó termést hozó uradalom ilyen gyatra hasznot hoz.

A roppant *latifundium* titkának megfejtésére tanácskozásra hívta meg gazdatisztjeit Hatvanba. A nagyteremben hosszú zöld asztal mellé ültették a tisztséget viselő urakat, rang szerint. Az asztalfőn maga a gróf foglalt helyet, mellette a jószágigazgató, majd a többi tiszt, legalul az asztal végén a legifjabb ispán, már egészen az ablaknál. Az uradalom gazdája felvetette a kérdést: miért nem lát ő jövedelmet ebből az óriás birtokból?

Az urak tanakodni kezdtek egymás közt, majd nagy hallgatás következett. Ekkor a legifjabb ispán felállt helyéről, kinyitotta az ablakot, letörte a párkányra fagyott nagy jégcsapot és hangosan így szólt szomszédjához:

- Ugyan, kedves ispán úr, nyújtsa csak át ezt a jégcsapot a szomszédjának, a másik ispánnak, aztán az összes ispánok egymásnak, majd az intézőnek, aki adja tovább a főintézőnek, a főintéző a felügyelőnek, a felügyelő a főfelügyelőnek, a főfelügyelő a számvevőnek, a számvevő a főszámvevőnek, a főszámvevő pedig a jószágigazgató úrnak, aki végül tegye majd a gróf úr kezébe.

Mindenki elbámult: vajon mit akar a kis ispán azzal a jégcsappal? De Grassalkovich intett, hogy csak járjon kézről kézre a jégcsap. Úgy is lett; s mire a jégcsap a grófhoz került, őexcellenciája már csak azt érezte, hogy egy hideg vízcsepp van a tenyerében. Grassalkovich megértette a jelképes választ. Úgy mondják, hogy ezután soha többé nem faggatta tisztjeit: hová lesz a birtok jövedelme.

Talán említést érdemel, hogy ennek a Grassalkovich Antalnak az unokája - szintén Grassalkovich Antal, kamarás, titkos tanácsos, az Aranygyapjas Rend lovagja, Csongrád vármegye főispánja - 1841-ben bekövetkezett halálával családját sírba vitte. Uradalmát a királyi koronajavak állományába iktatták. Így gödöllői kastélyát is, amely ma restauráltan turisták számára már szinte csak Ferenc József feleségének, Erzsébet királynénak lakhelyeként ismeretes. Közreadta:

Ramsay Győző

Segítséget a magyar Felvidéknek!

Hitelt érdemlő statisztikai adatok szerint Szlovákiában a magyar gyermekek jelentős hányadát, mintegy 20-30%-át szüleik a jobb érvényesülés hamis reményében, vagy sokszor oktalan félelmekből nem magyar iskolába íratják be. Ennek aztán messzemenő következményei lehetnek.

A magyar alkotmányban rögzített követelmény szerint az anyaország felelősséget érez a határon túli magyarok sorsa iránt, és támogatni kívánja megmaradásukat szülőföldjükön. Közismert tény, hogy Magyarországon, mindpedig a határainkon túl egyaránt, tragikusan fogy a magyarság lélekszáma. Hozzájárult ehhez a történelmi Magyarország területének trianoni szétdarabolása, majd a közel félszázados kommunizmusnak a határokon kívül került magyarok sorsának konok elhallgatása. Ma is napirenden van a Trianon idején még több mint négy millió, ma alig több mint két és fél millió honfitársunk évtizedek óta tartó, sokszor megalázó, hátrányos megkülönböztetése, kisebbségi jogainak csorbítása, vagy éppen semmibevétele. Mindennek következménye az általános reményvesztettség.

A Szlovák Köztársasággal 2003-ban kötött államközi megállapodás a felvidéki családokat az oktatás-nevelési támogatás közvetlen igénybevételétől is megfosztotta, így nem csoda, hogy a Felvidéken az elmúlt évtizedekben meglévő, jelentős asszimiláció, sajnos, tovább folytatódik.

A Rákóczi Szövetség, amely elsősorban a szlovákiai magyar-megmaradás ügyét tekinti főfeladatának, ahogyan tavaly, ezidén is, támogatásra számít a magyar szervezetek, vállalatok, egyházi és világi személyek részéről. Részletes tájékoztatásért a Rákóczi Szövetséghez lehet fordulni, cím: H-1027 Budapest, Szász Károly u. 1. IV. emelet 1.

Dr. Fajnor Éva, München

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

München

Keresztelés: *Resch Kevin*, R. Tibor és Ana Mária kisfia 2005. december 11-én, a müncheni Damenstift-templomban részesült a keresztség szentségében. □

+ P. GABRIEL ASZTRIK OPRAEM 1907-2005

Gabriel László 1907. december 10-én született Pécsett. Középiskolai tanulmányai után belépett a Jászóvári Premontrei Kanonokrendbe (Praepositura Sancti Joannis Baptistae de Castro, Jászó), ahol az Asztrik nevet kapta. A trianoni elszakadás miatt, a gödöllői priorátushoz (in externis) tartozott. Teológiai tanulmányait a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen végezte. 1931. november 30-án szentelte őt pappá a váci székesegyházban Hanauer váci püspök. 1936-ban a budapesti egyetemen tanári diplomát és doktorátust is szerzett „summa cum laude" fokozattal. 1938-1947 között a Premontrei Kanonokrend gödöllői francia gimnáziumának az igazgatója volt, 1947-48-ban a Pázmány Péter Tudományegyetemen egyetemi magántanár. Később aztán Párizsban és Münchenben a Tudományos Akadémiák levelező tagja, az USA-ban pedig a Medieval Academy of America rendes tagja (Cambridge, Mass.) lett. 1982-től a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja. - P. Asztrik infulás címzetes premontrei prépost volt, valamint a budapesti Margitszigeti Szent Mihály címzetes prépostja (Praepositus Titularis infulatus Insulae Leporum Budapestini, 1982).

P. Asztrik 1948-ban hagyta el Magyarországot és először a kanadai Torontóban látogató (visiting) egyetemi tanár az ottani Pápai Középkori Intézetben (Institute of Medieval Studies), majd 1949-től nyugdíjaztatásáig az USA-ban, Notre Dame (IN) városban, a Notre Dame University-n megalapította a Középkori Intézetet (Medieval Institute), amelynek hosszú éveken át igazgatója volt. 1975-ben nyugdíjazták, s aztán az ottani Ambrosian Collection-t szervezte egészen haláláig. Közben a milánói Ambrosiana egyetem díszdoktorrá avatta. - Tiszteletbeli elnöke volt a METEM nemzetközi szervezetének is 1989-től. - Számos tudományos cikke és könyve jelent meg a középkori történelem témaköréből.

P. Asztrik Notre Dame egyetemen (IN) halt meg 2005. május 16-án.

+ P. POCSAI IMRE VENDEL OFM 1927-2005

Pocsai Imre 1927. október 24-én született Sényőn, Szabolcs megyében. Középiskolai tanulmányait a jászberényi Eötvös József gimnáziumban, 1947-ben tett érettségivel fejezte be, majd belépett a ferences rendbe. 1948-tól 1950-ig a gyöngyösi Hittudományi Akadémián végezte teológiai tanulmányait, utána a budapesti Központi Hittudományi Akadémián, 1950 és 1953 között megszerezte a licenciátust. 1952. december 23-án a ferences rendben fogadalmat tett és a Vendel nevet vette fel. 1953. május 31-én dr. Szabó Imre esztergomi segédpüspök szentelte pappá.

1954-től 1957-ig káplán volt Sírokon, 1957-től 1969-ig teológiai tanár Esztergomban, 1969-től 1972-ig magiszter és teológiai tanár Budapesten, 1972-től 1974-ig novícius-mester Esztergomban. Majd elhagyta Magyarországot, és 1975-től 1982-ig New Brunswick-ban (N. J.), a magyar ferences plébánián lett káplán. 1982-től 1992-ig Detroit-ban a magyar Szent Kereszt plébánián volt plébános.

1993-ban hazatért Magyarországra és különböző beosztásokban szolgált. 2005. december 22-én halt meg Esztergomban.

Miklósházy Attila S. J., püspök

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is: http://www.katolikus.hu/nov.html

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan´s House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon./fax: 0044/20/8992 2054.** Miséző helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton.

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Miséző helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz., Ft. Fodor János lelkész, Ugri Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T.: 0512/204 103**

Linz: Misézőhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, T.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax).

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüssel: Mission Catholique Hongroise, Rue del' Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/. Érdeklődni: Ft. Galambossy Endre, **Tel./Fax: 0032/2/64 85 336**.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liége, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910; Fax: 0032/4/221 16 09.**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 501636**

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Túrós Dezső plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Telefon: 0821/41 90 25 30.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. **Telefon:** (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, **Hildesheim-**i és **Osnabrück-**i Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamm 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

KÖLN-i Főegyházmegye és **AACHEN**: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de Telefon: (0221)238060. Fax: 0221/232120; http://www.Ungarnzentrum.de

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. **E-mail:** info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegyék: Miséző helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Érd.: Ft. **Szabó Árpád**, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.

Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. Telefon: 0711/2369190 E-mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgm-stgt.de www.ukgm-stgt.de

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax.: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-26 20.** Miséző helyek: **Róma** - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyasszonya kápolnájában minden kedden 7.45-kor. **Milánó -** minden hó első vasárnapján 10.30-kor, S. Maria della Sanitá (Via Durini, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Assisi, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Tel.: 0041/1/36 23 303. Miséző helyek:** Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/71045 8;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az **Orsolyiták** templomában, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/534 06 72** ❑

HIRDETÉSEK

Szentendrén, a 11-es út mellett, kertes, két bejáratú, irodának és vállalkozásnak is megfelelő családi ház eladó. Tel.: 0036-26/326 647, dr. Hamvas.

Hévízen (termáltó) gyönyörű helyen apartmanok egész évben kiadók, 10 €/fő. T/F: +36-83 34 10 63.

Stuttgart vagy környékén, intelligens, korrekt hölgy munkát keres. Tel.: 0177 68 83 167.

Vadosfán, termál fürdő közelében (Flóra), 1827 m²-es telek eladó, 800 Ft/m². Tel.: 0049-(0)2371/277 90.

Kölnben tanuló 28 éves, magyar származású, német állampolgárságú, egyetemista lány vagyok. Keresek Kölnben, vagy szűkebb környékén élő 70 éven felüli házaspárt, vagy magányos női személyt, akiknek segítségére lehetnék autómmal. Elfogadnának mint unokájukat, anyagi és nagyszülői segítséggel, szeretettel együtt. Csak átgondolt, segítő és megértő ajánlatokkal hívjanak. Tel.: 0221/936 74 26.

Balatonnál, Aszofő feletti Meggyhegyen, nyaraló borpincével, 800 öl telekkel eladó. Áram generátorral, víz ciszternából. T/F.: 0041-31/333 04 65.

Tata mellett, 2.800 m² bekerített területen, 4 szoba, összkomfortos, felújított családi ház, 102 m² lakótérrel, beköltözhetően eladó. Központi fűtés, pince, garázs, melléképület. M1 autópálya közel. Ár: 60.000 Euró. Tel.: 0033-1/34 69 60 08.

Magyar, megbízható, kedves, gondozónő, 50 éves, gondozást vállal bentlakással. Tel.: 06109-654 76, vagy 0171-49 80 599.

Költöztetés és áruszállítás Magyarországra is, egy nemzetközi költöztető vállalaton keresztül, elfogadható áron. T.: 0049-(0)7034/270 342.

52 éves magyar nyelvű, betegápolásban jártas megbízható asszony, házvezetői gyakorlattal, jogosítványnyal, munkát keres, bentlakással, Németországban, vagy bármelyik országban. Tel.: 0036-30/33 77 505 v. 0049-(0) 174/137 00 19.

Ritka lehetőség! A budapesti Gellért szállónál prima helyen és közlekedéssel, modern távfűtéses társasházban IV -em.-i (lift) 66 m² öröklakás (logg, 2sz, gard, fü, ko, étk, wc) csak telj. új bútorzattal és összes házt. felszereléssel együtt eladó. Rögtön is megvehető és beköltözhető, minden szükséges van, „bele lehet azonnal ülni a készbe". Ápolásra utalt vagy mozg. korl. személy(ek)-nek is kitűnő. Tárgy. alap: 100 e. EUR vagy 25 mil. Ft. Tel.: H-0036-20/48 28 971 vagy D-0049(Mü)89/76 75 53 13, késő este.

Vízparti ház eladó, Bp-től 10 km, Sz.-Miklóson. Érd.: 0036-24/452 075.

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

MENEDÉK

Szerte a világban,
Vannak kik boldogok.
Míg másokból ömlenek
A keserű panaszok.

Vannak kik barátoktól
Várnak segítséget.
Mások járnak szerteszét
Menedékhely végett.

Vannak sokan közülünk,
Kik szerencsében bíznak.
De a legtöbben közülük
Nagyon becsapódnak.

Jézus a legjobb menedék.
Ő az imákat hallja.
Segítséget nyújt annak,
Aki Őt akarja.

Ő gyógyítja a beteget,
Kit orvos nem segíthet.
Ő csodát tud tenni, ahol
Elbukott az emberi kísérlet.

Ő feltámasztja a halottakat,
Amikor eljön a világ végezet.
A jót cselekvők általa
Nyernek örök életet.
2001.

Fábián Tibor, Chicago

Kéziratokat, fényképeket nem őrzünk meg, nem küldünk vissza.
A szerkesztőség

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betenként: 0,10 €
„Jelige" - postaköltség 5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betenként 0,20
Nagybetűs sorok betenként 0,40
Egyszerű, 1 „pontos" keret 10,00
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %,- hatszori hirdetésnél 20 % ,- ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

A hirdetések szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!

FARSANG

Megfordult az idő Pállal,
Fehér apostolszakállal
Prédikál
A bűn ellen Január.

De szavára most nem hallgat,
Tombol a világ, a Farsang
Ördöge
Fittyet hány a hidegre.

A hó keblén, a jég hátán,
Piros tüzet rak a Sátán,
S nyitva lék,
Vetve hurok, hányva lép.

Piros rózsát nyit a jókedv,
Messze van még Húshagyókedd.
Zeneszó!...
Messze van még Hamvazó.

Háromhetes még a naptár,
Messze van még Péter és Pál,
Medvebőr!...
Telik a nyár bőviből ...

Erdélyi József (1897-1978)

E-vangélium e-mailben

Az *E-vangélium lista* a Szombathelyi Egyházmegye honlapjának (www.szombathely.egyhazmegye.hu) gondozásában készül 2004. július 9-e óta. Az evangélium a fenti honlapon kívül elérhető még a Magyar Katolikus Egyház (www.katolikus.hu), a Magyar Kurír (www.magyarkurir.hu), a Liturgia Online (www.liturgia.hu) weboldalakon, valamint több más plébániai vagy közösségi honlapon is a feliratkozási lehetőséggel együtt.

Horváth István Sándor

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de
*
Felelős kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József (olvasó- és tördelőszerkesztő) és Vincze András.
*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Abonnement für ein Jahr: 15,— €
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US$ 50,—
*
ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 €
Előfizetési ár egy évre 15,- €
Tengerentúlra US$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK".
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDEFF
*
Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.